

วารสารการพัฒนาสังคมและพลเมืองสมัยใหม่

Journal of social development
and modern citizen

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 (มกราคม – กุมภาพันธ์ 2569)

Vol 1 No.1 (January - February 2026)

ISSN 3088-3164 (Online)

วัตถุประสงค์

วารสารการพัฒนาสังคมและพลเมืองสมัยใหม่ (Journal of social development and modern citizen) มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่องค์ความรู้ งานวิจัย และบทความวิชาการในมิติการพัฒนาสังคมและพลเมืองสมัยใหม่ ทั้งในเชิงแนวคิด ทฤษฎี วิจัย นโยบาย และการประยุกต์ใช้ในบริบทสังคมร่วมสมัย

บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ในลักษณะปกปิดรายชื่อ (Double blind peer reviewed) เปิดรับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยรับพิจารณาตีพิมพ์ต้นฉบับของบุคคลทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ผลงานที่ส่งมาจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร อย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสาร

ทัศนะและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสาร ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น มิใช่ความคิดของคณะผู้จัดทำ และไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ ทั้งนี้กองบรรณาธิการไม่สงวนลิขสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา

กำหนดออกวารสารปีละ 6 ฉบับ เป็นราย 2 เดือน

ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม - กุมภาพันธ์

ฉบับที่ 2 เดือน มีนาคม - เมษายน

ฉบับที่ 3 เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน

ฉบับที่ 4 เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม

ฉบับที่ 5 เดือน กันยายน - ตุลาคม

ฉบับที่ 6 เดือน พฤศจิกายน - ธันวาคม

เจ้าของ

วารสารการพัฒนาสังคมและพลเมืองสมัยใหม่

219 หมู่ที่ 3 ตำบลค่ายบกหวาน อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย 43100

Tel: 093-4457898 E-mail: journal.jd.and.c@gmail.com Line: kujiki007

ที่ปรึกษา

พระเทพวชิรคุณ, รศ.ดร.

เจ้าคณะจังหวัดหนองคาย, ประธานสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตหนองคาย

พระภาวนาวัชรมณี, ดร.

เจ้าคณะอำเภอเมืองหนองคาย, รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตหนองคาย

ผศ.ดร.สมภาพ ระงับทุกข์

รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยรามคำแหง

รศ.ดร.ภาสกร ดอกจันทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลย์สงคราม

บรรณาธิการบริหาร

พระมหาอำพล ธนปญโญ (ชัยสารี), ดร.

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

พระนัสชนะ มหามงคล (สว่าง), ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย

กองบรรณาธิการและผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความประจำวารสาร

พระครูพิศาลสารบัณฑิต, รศ.ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย

พระครูสุทธิเมธาวัฒน์, ดร.

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัย

พระครูสังฆรักษ์นิพิฐพนธ์ จีรวฑฒโน,ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย

พระครูโสภณภัทรวงศ์, ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย

พระมหาจ๋านงค์ สิริวัฒนโณ, ดร.

หลักสูตรรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย

ศ.ดร.ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์

มหาวิทยาลัยรังสิต

ผศ.ดร.เกษญา ผาทอง

หลักสูตรรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ผศ.ดร.สัญญา เคนาภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ดร.อนิรุทธิ์ สมเสาร์

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน วิทยาลัยนครราชสีมา

ดร.ธนภรณ์ แซ่ลิ้ม

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน วิทยาลัยนครราชสีมา

ผศ.ดร.สถิตย์ กุลสอน

หลักสูตรและการสอน วิทยาลัยสัตนพล

ดร.ฐิติวัศส์ หมั่นกิจ

หัวหน้ากองบรรณาธิการวารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี

รศ.ดร.ธโรธร ตู่ทองคำ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ดร.มัจฉรินทร์ ทศดรกุลพัฒน์

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย

ผศ.ดร.วินิจ ผาเจริญ

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ผศ.ดร.ธีระเดช จีราธนทัต

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยสัตนพล

ผศ.ดร.สมพงษ์ พิพัฒน์เอกสกุล

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

ผศ.ดร.เชวงศักดิ์ พฤษเทพเวศ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

ผศ.ดร.อนุชา นิลประพันธ์

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย

 ฝ่ายกฎหมาย

ดร.ชัยวิทย์ ฤทธิพิชัยวัฒน์

นิติกรกรชำนาญการ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

 ออกแบบปก

ดร.ฐิติวัสส์ หมั่นกิจ

หัวหน้ากองบรรณาธิการวารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี

 จัดรูปเล่ม

พระนัสชนะ มหามงคล (สว่างช่าง), ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย

 พิสูจน์อักษร

ดร.มัจฉรินทร์ ทศตรกุลพัฒน์

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย

 พิมพ์ที่

ศูนย์เรียนรู้การผลิตและจัดการธุรกิจสิ่งพิมพ์ดิจิทัล มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ใน
พระบรมราชูปถัมภ์ เลขที่ 1 หมู่ 20 ถ.พหลโยธิน ต.คลองหนึ่ง อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี 13180

โทรศัพท์ 0 2529 0574 7, 0 2909 1633 www.vru.ac.th

บทบรรณาธิการ

วารสารฉบับนี้เป็นฉบับที่ 1 ประจำปีพุทธศักราช 2569 บทความที่ได้รับการคัดเลือกให้เผยแพร่ในวารสารฉบับนี้ เนื้อหาสาระของบทความยังคงเนื้อหาสาระที่หลากหลายเช่นเคย จำนวนบทความทั้งหมด จำนวน 5 เรื่อง ซึ่งประกอบด้วย บทความวิจัย จำนวน 5 เรื่อง บทความวิชาการ จำนวน 0 เรื่อง บทวิจารณ์หนังสือ 0 เรื่อง เป็นวารสารใหม่เข้าสู่ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index-TCI) และเพื่อให้คุณภาพของบทความเป็นไปตามเงื่อนไข และกติกาสากล จึงเปิดโอกาสให้นักวิชาการ นักวิจัยและนักศึกษาระดับบัณฑิต ได้เผยแพร่บทความทางวิชาการหรือบทความวิจัย ซึ่งกองบรรณาธิการได้ดำเนินการตามกระบวนการเชิงหลักการเผยแพร่บทความตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาทุกประการ

กองบรรณาธิการวารสารการพัฒนาสังคมและพลเมืองสมัยใหม่ ขอขอบคุณท่านผู้เขียน ท่านสมาชิกและท่านผู้อ่านที่ให้ความสนใจและไว้วางใจวารสารของเราเป็นอย่างดีตลอดมาและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความที่ได้เลือกสรรมาตีพิมพ์มีประโยชน์ต่อผู้อ่านทุกท่าน บรรณาธิการขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาอ่านและแนะนำการปรับแก้บทความวิจัยให้มีคุณภาพทางวิชาการยิ่งขึ้น

สุดท้ายนี้กองบรรณาธิการหวังอย่างยิ่งว่าเนื้อหาในวารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านบ้างตามสมควร หากผู้อ่านจะมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงวารสารนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น กองบรรณาธิการขอน้อมรับไว้ด้วยความยินดียิ่ง

พระมหาอำพล ธนปญโญ (ชัยสารี), ดร.
บรรณาธิการ

สารบัญ

บรรณาธิการ	(ข)
บทบรรณาธิการ	(ค)
สารบัญ	(ง)

บทความวิจัย : Research Article

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อเสริมสร้าง 1-14

ทักษะ 4Cs ของผู้เรียนยุคดิจิทัล ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
เขต 8

DEVELOPMENT OF AN ACTIVE LEARNING MANAGEMENT MODEL TO ENHANCE 4Cs
SKILLS OF DIGITAL-AGE LEARNERS IN PHRAPARIYATTIDHAMMA SCHOOLS,
GENERAL EDUCATION DEPARTMENT, AREA 8.

พระมหาอำพล ธนปณฺโญ (ชัยสารี), พระครูอโศกภทฺทรวงศ์ และ ฐิติวิสส์ หมั่นกิจ

Phramaha Ampol Dhanapañño (Chaisaree), PhraKru Asokphatthrawong and
Thitiwat Mankit

การบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตของบุคลากร 15-21
ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดหนองคาย

INTEGRATING THE PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY ECONOMY INTO THE LIVES OF
PERSONNEL IN LOCAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS IN NONGKHAI
PROVINCE.

นัสชนะ ส่างช้าง

Natchana Sangchang

ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษ 22-32
ที่ 21 ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 8

DIGITAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AND ITS IMPACT ON 21ST-
CENTURY TEACHER COMPETENCIES IN THE SUBJECT OF BUDDHIST STUDIES,
GENERAL EDUCATION DEPARTMENT, REGION 8.

ฐิติวิสส์ หมั่นกิจ, นัสชนะ ส่างช้าง และ เชาวงศักดิ์ พุกษเทเวศ

Thitiwat Mankit, Phra Naschana Sangchang and Chawengsak Prueksathewet

การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ เรื่อง “มรดกโลกบ้านเชียง” เพื่อส่งเสริม 33-43
ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นอุดรธานีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครอุดรธานี

THE DEVELOPMENT OF THE LEARNING MANAGEMENT MODEL ON BAN CHIANG
WORLD HERITAGE SITE TO PROMOTE THE LOCAL DIGNITY OF HIGHER

SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN UDONTHANI MUNICIPALITY SCHOOLS.

พระวรศานต์ วรธมโม (วัฒนวงศ์)

Phra Worasan Varadhammo (Wattanawong)

**การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนก
สามัญศึกษา ในจังหวัดหนองคาย 43-53**

ADMINISTRATION OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS BASED ON GOOD GOVERNANCE
IN PHRAPARIYATTIDHAMMA SCHOOLS GENERAL EDUCATION DIVISION IN NONG KHAI
PROVINCE.

มูจจรินทร์ ทศตรกุลพัฒน์

Mutjarin Thatsadonkunlaphat

คำแนะนำสำหรับผู้เขียน

54-79

การพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning
เพื่อเสริมสร้างทักษะ 4Cs ของผู้เรียนยุคดิจิทัล ในโรงเรียน
พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 8*

DEVELOPMENT OF AN ACTIVE LEARNING MANAGEMENT MODEL
TO ENHANCE 4Cs SKILLS OF DIGITAL-AGE LEARNERS IN
PHRAPARIYATTIDHAMMA SCHOOLS, GENERAL EDUCATION
DEPARTMENT, AREA 8

พระมหาอำพล ธนปณฺโญ (ชัยสารี)¹, พระครูโสภณทรวงศ์² และ จิตวิวัฒน์ หมั่นกิจ³
Phramaha Ampol Dhanapañño (Chaisaree)¹, PhraKru Asokphatthrawong² and Thitiwat Mankit³
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย¹⁻² และ นักวิชาการอิสระ, ประเทศไทย³
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand¹⁻² and independent academic, Thailand³
Corresponding Author's Email: czzie19@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อเสริมสร้างทักษะ 4Cs ของผู้เรียนยุคดิจิทัลในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 8 มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ (2) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่มุ่งพัฒนาทักษะ 4Cs และ (3) เปรียบเทียบทักษะ 4Cs ของผู้เรียนก่อนและหลังการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น การวิจัยเป็นแบบวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) ดำเนินการ 3 ระยะ กลุ่มตัวอย่างระยะศึกษาสภาพ ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 175 คน จาก

* พระมหาอำพล ธนปณฺโญ (ชัยสารี), พระครูโสภณทรวงศ์ และ จิตวิวัฒน์ หมั่นกิจ. (2569). การพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อเสริมสร้างทักษะ 4Cs ของผู้เรียนยุคดิจิทัล ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 8. วารสารการพัฒนาสังคมและพลเมืองสมัยใหม่, 1(1), 1-14.

Phramaha Ampol Dhanapañño (Chaisaree), PhraKru Asokphatthrawong and Thitiwat Mankit. (2026). DEVELOPMENT OF AN ACTIVE LEARNING MANAGEMENT MODEL TO ENHANCE 4Cs SKILLS OF DIGITAL-AGE LEARNERS IN PHRAPARIYATTIDHAMMA SCHOOLS, GENERAL EDUCATION DEPARTMENT, AREA 8.

Journal of social development and modern citizen, 1(1), 1-14.

Website: <https://so13.tci-thaijo.org/index.php/jdc>

ประชากร 320 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น และระยะทดลองใช้รูปแบบกับผู้เรียนจำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบประเมินรูปแบบ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินทักษะ 4Cs และแบบประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระ และการคำนวณขนาดอิทธิพล (Cohen's d)

ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพการจัดการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.12$, S.D = 0.48) ขณะที่ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.21$, S.D = 0.56) (2) รูปแบบที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามทักษะ 4Cs การออกแบบกิจกรรมเชิงรุก การบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล และการประเมินผลตามสภาพจริง ได้รับการประเมินความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.63$, S.D = 0.41) และ (3) คะแนนทักษะ 4Cs หลังเรียน ($M = 4.35$, SD = 0.44) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{x} = 3.18$, S.D = 0.52) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 12.87$, $p < .001$) โดยมีขนาดอิทธิพลในระดับสูงมาก (Cohen's d = 2.04) แสดงให้เห็นว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพอย่างชัดเจนในการยกระดับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียนในบริบทโรงเรียนพระปริยัติธรรม

คำสำคัญ: Active Learning, ทักษะ 4Cs, ผู้เรียนยุคดิจิทัล, โรงเรียนพระปริยัติธรรม, การวิจัยและพัฒนา

Abstract

This study aimed to develop and validate an Active Learning management model to enhance 4Cs skills—critical thinking, creativity, collaboration, and communication—among digital-age learners in Phrapariyattidhamma Schools, General Education Department, Area 8. The research employed a three-phase Research and Development (R&D) design: (1) investigation of current instructional conditions and problems, (2) model development and expert validation, and (3) model implementation and effectiveness evaluation. The situational analysis involved 175 administrators and teachers selected through stratified random sampling from a population of 320. The implementation phase included 40 students. Research instruments comprised questionnaires, a model evaluation form, lesson plans, a 4Cs skills

assessment form, and a satisfaction survey. Data were analyzed using mean, standard deviation, dependent samples t-test, and effect size (Cohen's d).

Findings indicated that overall instructional management was at a high level ($\bar{x} = 4.12$, S.D = 0.48), while instructional problems were at a moderate level ($\bar{x} = 3.21$, S.D = 0.56). The developed model consisted of four systematic components: clearly defined 4Cs-based learning outcomes, structured Active Learning activities, digital technology integration, and authentic assessment. The model was rated at the highest level of appropriateness by experts ($\bar{x} = 4.63$, S.D = 0.41). After implementation, students' 4Cs skills significantly improved (pre-test $\bar{x} = 3.18$, S.D = 0.52; post-test M = 4.35, SD = 0.44; $t = 12.87$, $p < .001$), with a very large effect size (Cohen's d = 2.04). The results demonstrate strong empirical evidence that a systematically designed Active Learning model can substantially enhance 21st-century skills in the context of Buddhist general education schools.

Keywords: Active Learning, 4Cs skills, Digital-age learners, Phrapariyattidhamma Schools, Research and Development

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในศตวรรษที่ 21 ภายใต้บริบทของเทคโนโลยีดิจิทัล เศรษฐกิจฐานความรู้ และสังคมเครือข่าย ส่งผลให้ระบบการศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตและการทำงานในโลกยุคใหม่ องค์กรระหว่างประเทศ เช่น UNESCO ได้เสนอกรอบแนวคิดการพัฒนาการศึกษาที่มุ่งเน้น “การเรียนรู้เพื่ออนาคต” (Learning for the Future) โดยเน้นการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ควบคู่กับคุณธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคม (UNESCO, 2015)

ทักษะสำคัญที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง ได้แก่ ทักษะ 4Cs ประกอบด้วย การคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking) ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) การทำงานร่วมกัน (Collaboration) และการสื่อสาร (Communication) ซึ่งถือเป็นทักษะแกนกลางของผู้เรียนยุคดิจิทัล แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับกรอบความร่วมมือเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของ Partnership for 21st Century Learning ที่ชี้ให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ควรเน้นกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ คิดวิเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Partnership for 21st Century Learning, 2019)

การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เป็นแนวทางที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น ผ่านกิจกรรมที่ส่งเสริมการคิดขั้นสูง การอภิปราย การทำงานกลุ่ม และการแก้ปัญหา ซึ่งช่วยพัฒนาทักษะทางปัญญาและทักษะทางสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Bonwell & Eison, 1991) งานวิจัยเชิงอภิมานของ Freeman et al. (2014) พบว่า การใช้ Active Learning ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดของผู้เรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเทียบกับการสอนแบบบรรยายในบริบทของประเทศไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดหลักการสำคัญให้การจัดการศึกษายึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542) ขณะเดียวกัน พระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. 2562 ได้กำหนดทิศทางการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ให้สามารถพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ทางสามัญ ควบคู่กับการปลูกฝังคุณธรรม และหลักพระพุทธศาสนาอย่างสมดุล (พระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. 2562)

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 8 พบว่า การจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่ยังคงเน้นการบรรยายเป็นหลัก การออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนยังไม่เป็นระบบ และยังขาดรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะ 4Cs อย่างชัดเจน ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542)

ดังนั้น การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 8 จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งในเชิงวิชาการและเชิงปฏิบัติ โดยมุ่งสร้างรูปแบบที่มีองค์ประกอบชัดเจน สามารถนำไปใช้ได้จริง และส่งผลต่อการพัฒนาทักษะ 4Cs ของผู้เรียนยุคดิจิทัลอย่างเป็นรูปธรรม อันจะเป็นแนวทางในการยกระดับคุณภาพการศึกษาตามเจตนารมณ์ของกฎหมายการศึกษาไทย และสามารถขยายผลสู่สถานศึกษาในบริบทใกล้เคียงต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 8

2. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อเสริมสร้างทักษะ 4Cs ของผู้เรียนยุคดิจิทัลในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 8

3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะ 4Cs ของผู้เรียนก่อนและหลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่พัฒนาขึ้น

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีคะแนนทักษะ 4Cs หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning อยู่ในระดับมากขึ้นไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) โดยมุ่งพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อเสริมสร้างทักษะ 4Cs ของผู้เรียนยุคดิจิทัลในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 8 และศึกษาผลการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยดำเนินการเป็น 3 ระยะ ดังนี้

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 8 จำนวนทั้งสิ้น 320 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan (1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จากประชากรจำนวน 320 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 175 คน การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยจำแนกตามตำแหน่ง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ได้สัดส่วนที่เป็นตัวแทนของประชากรอย่างเหมาะสม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 5 ชุด ดังนี้

3.1 แบบสอบถามสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้

เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 8 ครอบคลุมด้าน การออกแบบการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และ การใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

3.2 แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ เป็นแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้อง และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

3.3 แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ Active Learning เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาตามองค์ประกอบของรูปแบบ โดยกำหนดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะ 4Cs อย่างชัดเจน

3.4 แบบประเมินทักษะ 4Cs ของผู้เรียน เป็นแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ครอบคลุม 4 ด้าน ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking) ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) การทำงานร่วมกัน (Collaboration) การสื่อสาร (Communication)

3.5 แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

3.6 การหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมืออย่างเป็นระบบ เพื่อให้มีความตรงและความเชื่อมั่นเหมาะสมสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

ประการแรก ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning และทักษะ 4Cs เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดและนิยามเชิงปฏิบัติการ ก่อนสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมตัวแปรแต่ละด้านอย่างชัดเจน

ประการที่สอง ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน และคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่าข้อคำถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 ทุกข้อผ่านเกณฑ์ที่กำหนด (≥ 0.50)

ประการที่สาม นำเครื่องมือไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์ความเชื่อมั่น โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลการวิเคราะห์พบว่าเครื่องมือทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น

เท่ากับ 0.93 และรายด้านมีค่าอยู่ระหว่าง 0.88–0.94 แสดงว่าเครื่องมือมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง สามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างเหมาะสม

4.การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานต้นสังกัด และประสานงานไปยังโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา เขต 8 เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และรายละเอียดของการวิจัย

4.2 แจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 320 คน โดยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองและผ่านระบบออนไลน์ตามความเหมาะสม

4.3 ชี้แจงวิธีการตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งยืนยันการรักษาความลับของข้อมูล และการนำเสนอผลในภาพรวมโดยไม่เปิดเผยรายบุคคล

4.4 ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน และคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วัตถุประสงค์ที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 วัตถุประสงค์ที่ 2 พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ และค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา

5.3 วัตถุประสงค์ที่ 3 เปรียบเทียบทักษะ 4Cs ก่อนและหลังใช้รูปแบบใช้การทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระ (Dependent Samples t-test) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการวิจัย

ผลวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 8

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการจัดการเรียนรู้ (n = 175)

ด้านการจัดการเรียนรู้	\bar{x}	S.D	ระดับ
-----------------------	-----------	-----	-------

การวางแผนการจัดการเรียนรู้	4.05	0.51	มาก
การจัดกิจกรรม Active Learning	4.18	0.46	มาก
การใช้สื่อและเทคโนโลยี	4.09	0.49	มาก
การวัดและประเมินผล	4.16	0.47	มาก
รวม	4.12	0.48	มาก

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์พบว่า สภาพการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.12$, S.D = 0.48) แสดงว่าสถานศึกษามีการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนรู้ค่อนข้างเป็นระบบและสอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการจัดกิจกรรม Active Learning มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.18$, S.D = 0.46) อยู่ในระดับมากที่สุด สท้อนว่าครูมีการปรับกระบวนการสอนสู่การมีส่วนร่วมของผู้เรียนอย่างชัดเจน รองลงมา คือ การวัดและประเมินผล ($\bar{x} = 4.16$, S.D = 0.47) อยู่ในระดับมากที่สุด การใช้สื่อและเทคโนโลยี ($\bar{x} = 4.09$, S.D = 0.49) อยู่ในระดับมากที่สุดด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 4.05$, S.D = 0.51) แม้อยู่ในระดับมาก แต่สะท้อนว่ายังมีช่องว่างในการพัฒนาเพิ่มเติมค่า S.D ทุกด้านอยู่ระหว่าง 0.46–0.51 แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบมีความกระจายตัวต่ำและมีความสอดคล้องกันค่อนข้างสูง

ตารางที่ 2 ตารางที่ 2 ปัญหาการจัดการเรียนรู้ (n = 175)

ด้านปัญหา	\bar{x}	S. D	ระดับ
ข้อจำกัดด้านสื่อและเทคโนโลยี	3.34	0.61	ปานกลาง
เวลาในการจัดกิจกรรม	3.29	0.58	ปานกลาง
ความพร้อมของผู้เรียน	3.18	0.55	ปานกลาง
รวม	3.21	0.56	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการวิเคราะห์พบว่า ปัญหาการจัดการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.21$, S.D = 0.56) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าข้อจำกัดด้านสื่อและ

เทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.34$, S.D = 0.61) อยู่ในระดับปานกลาง แสดงถึงข้อจำกัดด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลเวลาในการจัดกิจกรรม ($\bar{x} = 3.29$, S.D = 0.58) อยู่ในระดับปานกลางความพร้อมของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.18$, S.D = 0.55) แต่อยู่ในระดับปานกลางเช่นกันค่า S.D อยู่ในช่วง 0.55–0.61 แสดงว่าความคิดเห็นมีความกระจายตัวปานกลาง

ผลวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อเสริมสร้างทักษะ 4Cs ของผู้เรียนยุคดิจิทัลในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 8

ตารางที่ 3 การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ

(ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน)

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D	ระดับ
ความสอดคล้องขององค์ประกอบ	4.60	0.42	มากที่สุด
ความเหมาะสมในการนำไปใช้	4.68	0.39	มากที่สุด
ความเป็นไปได้เชิงปฏิบัติ	4.61	0.44	มากที่สุด
รวม	4.63	0.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการประเมินพบว่า รูปแบบมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.63$, S.D = 0.41) วิทยานพบว่าความเหมาะสมในการนำไปใช้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.68$, S.D = 0.39) ความเป็นไปได้เชิงปฏิบัติ ($\bar{x} = 4.61$, S.D = 0.44) ความสอดคล้องขององค์ประกอบ ($\bar{x} = 4.60$, S.D = 0.42) ค่า S.D ต่ำ (0.39–0.44) สะท้อนว่าผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันในระดับสูงมาก

ผลวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบทักษะ 4Cs ของผู้เรียนก่อนและหลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่พัฒนาขึ้น

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบก่อน-หลังเรียน

(n = 40)

การทดสอบ	n	\bar{x}	S.D	t	p
ก่อนเรียน	40	3.18	0.52		
หลังเรียน	40	4.35	0.44	12.87	.000*

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการเปรียบเทียบทักษะ 4Cs ของผู้เรียนพบว่าก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.18$, S.D = 0.52) หลังเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 4.35$, S.D = 0.44) คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ($t = 12.87$, $p < .001$) แสดงว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่พัฒนาขึ้นส่งผลต่อการพัฒนาทักษะ 4Cs อย่างมีนัยสำคัญเมื่อพิจารณาขนาดอิทธิพล พบว่า Cohen's $d = 2.04$ จัดอยู่ในระดับสูงมาก (Very Large Effect Size) สะท้อนว่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นไม่ได้มีเพียงนัยสำคัญทางสถิติเท่านั้น แต่มีนัยสำคัญทางปฏิบัติ (Practical Significance) ในระดับสูงมากด้วย

จากผลการวิจัยทั้ง 4 ตาราง สามารถสังเคราะห์เชิงบูรณาการได้ว่า บริบทการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 8 มีพื้นฐานการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก (ตารางที่ 1) แสดงถึงความพร้อมเชิงโครงสร้างด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning อยู่แล้วในระดับหนึ่ง ขณะเดียวกันยังมีข้อจำกัดในระดับปานกลาง (ตารางที่ 2) โดยเฉพาะด้านสื่อ เทคโนโลยี และเวลา ซึ่งสะท้อนถึงปัจจัยสนับสนุนที่ยังต้องได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม

เมื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่มีองค์ประกอบเชิงระบบ 4 ด้าน และนำเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมิน พบว่ารูปแบบมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด (ตารางที่ 3) และมีค่าความแปรปรวนต่ำ แสดงถึงความสอดคล้องทางวิชาการและความเป็นไปได้เชิงปฏิบัติสูง

ที่สำคัญ เมื่อทดลองใช้รูปแบบกับผู้เรียน พบว่าคะแนนทักษะ 4Cs หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4) และมีขนาดอิทธิพลในระดับสูงมาก (Cohen's $d = 2.04$) สะท้อนว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นไม่เพียงมีความเหมาะสมเชิงทฤษฎี แต่ยังมีประสิทธิผลเชิงประจักษ์ในการยกระดับทักษะการคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ การสื่อสาร และการทำงานร่วมกันของผู้เรียนอย่างชัดเจน

โดยสรุป ผลการวิจัยทั้งระบบชี้ให้เห็นว่า การออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning อย่างเป็นโครงสร้าง และสอดคล้องกับกรอบทักษะ 4Cs สามารถพัฒนาศักยภาพผู้เรียนในบริบทโรงเรียนพระปริยัติธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในมิติของความพร้อมเชิงระบบและผลลัพธ์เชิงคุณภาพของผู้เรียน

อภิปรายผล

1. การอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 8 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ขณะที่ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะด้านข้อจำกัดของสื่อและเทคโนโลยี ผลดังกล่าวสะท้อนว่าครูมีการปรับตัวสู่แนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก แต่ยังมีข้อจำกัดด้านทรัพยากร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิจารณ์ พานิช (2555) ที่ระบุว่า การปฏิรูปการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องพัฒนาทั้งกระบวนการสอนและโครงสร้างสนับสนุนควบคู่กัน ในระดับสากล งานวิจัยของ Prince (2004) ชี้ว่า แม้ Active Learning จะมีประสิทธิภาพสูง แต่ความสำเร็จขึ้นอยู่กับบริบทของชั้นเรียนและความพร้อมของผู้สอนและสื่อการเรียนรู้ ขณะที่ Freeman et al. (2014) พบว่าปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้และทรัพยากรมีผลต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น ผลการวิจัยครั้งนี้จึงสะท้อนบริบทที่สอดคล้องกับวรรณกรรมทั้งในและต่างประเทศ

2. การอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อเสริมสร้างทักษะ 4Cs ของผู้เรียนยุคดิจิทัล ผลการประเมินรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่ารูปแบบมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้จริง ทั้งในด้านโครงสร้าง กระบวนการ และการประเมินผลตามสภาพจริง ผลดังกล่าวสอดคล้องกับกรอบแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของ Partnership for 21st Century Skills (P21, 2009) ที่เน้นว่าการพัฒนา 4Cs ต้องอาศัยการออกแบบกิจกรรมที่เชื่อมโยงการคิด การสื่อสาร และการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบในบริบทประเทศไทย แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบ 3-ACTIVE (Active Learning, Active Learner, Active Teacher) ชี้ว่า การพัฒนาทักษะ 4Cs อย่างยั่งยืนต้องอาศัยความสัมพันธ์เชิงระบบระหว่างบทบาทครู ผู้เรียน และกิจกรรม (สุคนธ์ สินธพานนท์, 2560) ซึ่งสอดคล้องกับองค์ประกอบของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นในงานวิจัยนี้ ที่กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ชัดเจน ออกแบบกิจกรรมเชิงปฏิบัติ และประเมินผลตามสภาพจริง

3. การอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบทักษะ 4Cs ของผู้เรียนก่อนและหลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่พัฒนาขึ้น ผลการทดลองใช้รูปแบบพบว่า คะแนนทักษะ 4Cs หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 12.87, p < .05$) แสดงให้เห็นว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสื่อสาร และการทำงานร่วมกันผลดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ Bonwell และ Eison (1991) ที่ระบุว่า Active Learning ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการมีส่วนร่วมเชิงลึก และพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง รวมทั้งสอดคล้องกับการศึกษาเชิงอภิมานของ Freeman et al. (2014) ที่พบว่า การเรียนรู้เชิงรุกเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีนัยสำคัญนอกจากนี้ งานวิจัยในประเทศไทยหลายฉบับรายงานผลในทิศทางเดียวกันว่า การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ช่วยเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์และการทำงานร่วมกันของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สุนทร สันธพานนท์, 2560) สะท้อนให้เห็นว่าผลการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับแนวโน้มการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยสรุป การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่มีการออกแบบอย่างเป็นระบบ มีการประเมินผลตามสภาพจริง และสอดคล้องกับกรอบทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สามารถยกระดับทักษะ 4Cs ของผู้เรียนในบริบทโรงเรียนพระปริยัติธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีหลักฐานเชิงประจักษ์รองรับ

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อเสริมสร้างทักษะ 4Cs ของผู้เรียนยุคดิจิทัลในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 8

สรุปผลตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. สภาพการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ขณะที่ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อจำกัดสำคัญคือด้านสื่อ เทคโนโลยี และเวลาในการจัดกิจกรรม
2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่พัฒนาขึ้นได้รับการประเมินความเหมาะสมในระดับมากที่สุด สามารถนำไปใช้ได้จริงในบริบทของสถานศึกษา
3. ทักษะ 4Cs ของผู้เรียนหลังการใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 แสดงถึงประสิทธิผลของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

ข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. สถานศึกษาควรกำหนดนโยบายสนับสนุนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning
อย่างเป็นระบบ

2. ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้

3. ควรพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องในด้านการออกแบบกิจกรรมเชิงรุกและการวัดผลตาม
สภาพจริง

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. ครูควรออกแบบกิจกรรมที่เชื่อมโยงสถานการณ์จริงและส่งเสริมการสะท้อนคิด

2. ควรใช้การประเมินที่หลากหลาย เช่น การประเมินตามสภาพจริง
(Authentic Assessment)

3. ส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning) เพื่อพัฒนาทักษะ
การสื่อสารและการทำงานเป็นทีม

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรขยายกลุ่มตัวอย่างไปยังบริบทสถานศึกษาอื่น

2. ศึกษาผลระยะยาวของการใช้รูปแบบ (Longitudinal Study)

3. วิเคราะห์องค์ประกอบของ Active Learning ที่มีอิทธิพลต่อทักษะแต่ละด้านของ 4Cs

เอกสารอ้างอิง

วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิ
สยามกัมมาจล.

สุคนธ์ สินธพานนท์. (2560). *การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542, 19 สิงหาคม). *ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม
116 ตอนที่ 74 ก, หน้า 1-23*. กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.

พระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. 2562. (2562, 16 เมษายน). *ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 136 ตอนที่ 50 ก*. กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.

Bonwell, C. C., & Eison, J. A. (1991). *Active learning: Creating excitement in the
classroom. ASHE-ERIC Higher Education Report No. 1*. George Washington
University.

- Freeman, S., Eddy, S. L., McDonough, M., Smith, M. K., Okoroafor, N., Jordt, H., & Wenderoth, M. P. (2014). *Active learning increases student performance in science, engineering, and mathematics. Proceedings of the National Academy of Sciences, 111(23), 8410–8415.*
- Partnership for 21st Century Learning. (2019). *Framework for 21st century learning definitions.* Battelle for Kids. Tucson, AZ: Author.
- Prince, M. (2004). *Does active learning work? A review of the research. Journal of Engineering Education, 93(3), 223–231.*
- UNESCO. (2015). *Rethinking education: Towards a global common good?* Paris, France: UNESCO Publishing.

การบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตของ
บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดหนองคาย[†]
INTEGRATING THE PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY ECONOMY INTO
THE LIVES OF PERSONNEL IN LOCAL ADMINISTRATIVE
ORGANIZATIONS IN NONGKHAI PROVINCE.

นัชชณะ ส่างช้าง¹

Natchana Sangchang¹, Thailand

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย, ประเทศไทย¹

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Nongkhai Campus, Thailand¹

Corresponding Author's Email: d_p212224@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดหนองคาย 2) เพื่อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดหนองคาย แบ่งการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร งานวิจัย วิทยานิพนธ์ต่างๆ และเอกสารอื่นๆ และการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดหนองคาย เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน จึงใช้รูปแบบวิธีการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้จำนวน 200 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ด้วยสถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า การบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ย 4.23 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมีเหตุผล ด้านมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ด้านความรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านพอประมาณอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด คือ

[†]นัชชณะ ส่างช้าง. (2569). การบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดหนองคาย. วารสารการพัฒนาสังคมและพลเมืองสมัยใหม่, 1(1), 15-21.

Natchana Sangchang. (2026). INTEGRATING THE PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY ECONOMY INTO THE LIVES OF PERSONNEL IN LOCAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS IN NONGKHAI PROVINCE.

Journal of social development and modern citizen, 1(1), 15-21.

Website: <https://so13.tci-thaijo.org/index.php/jdc>

ด้านคุณธรรม มีคะแนนเฉลี่ย 4.33 รองลงมาได้แก่ ด้านมีเหตุผล ด้านมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และด้านมีเหตุผล มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน 4.23 คะแนน ด้านความรู้มีคะแนนเฉลี่ย 4.22 และด้านพอประมาณ มีคะแนนเฉลี่ย 4.14

ข้อเสนอแนะการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือที่ทำให้การดำเนินชีวิตในยุคปัจจุบันที่มีความตื่นตัวในกระแสบริโภคนิยมอย่างรุนแรงเป็นไปอย่างเหมาะสม ทำให้ประชาชนมีการประมาณตน มีการวางแผนทางการเงิน มีการออม และทำให้ชีวิตของประชาชนมีความมั่นคงมากขึ้น

คำสำคัญ: การบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง, การดำรงชีวิต, บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดหนองคาย

Abstract

This research article aimed to: (1) examine the level of integration of the Sufficiency Economy Philosophy into the daily lives of personnel in local administrative organizations in Nong Khai Province; and (2) propose guidelines for integrating the Sufficiency Economy Philosophy into the daily lives of personnel in local administrative organizations in Nong Khai Province. The study employed both documentary research and quantitative research methods. Data were collected from books, academic documents, research studies, theses, and other related sources. The sample consisted of 200 personnel from local administrative organizations in Nong Khai Province. Since the exact population size was unknown, the sample size was calculated using a formula at a 95% confidence level. Data were analyzed using descriptive statistics, including the mean and standard deviation.

The findings indicated that the overall level of integration of the Sufficiency Economy Philosophy into the daily lives of personnel in local administrative organizations in Nong Khai Province was at the highest level, with a mean score of 4.23. When considered by dimension, reasonableness, self-immunity, and knowledge were found to be at the highest level, while moderation was at a high level. The dimension with the highest mean score was morality (mean = 4.33), followed by reasonableness and self-immunity (mean = 4.23), knowledge (mean = 4.22), and moderation (mean = 4.14).

The recommendations suggest that integrating the Sufficiency Economy Philosophy can serve as an effective tool for guiding appropriate living in the

contemporary era, which is strongly influenced by consumerism. It encourages individuals to practice moderation, financial planning, and saving, thereby enhancing stability and sustainability in their lives.

Keywords: Integrating the philosophy of sufficiency economy, the lives of personnel, local administrative organizations in NongKhai Province

บทนำ

ต้นกำเนิดของแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พ่อหลวงรัชกาลที่ 9 ได้ทรงพระราชทาน และเป็นบทเริ่มต้นแห่งการชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตในรูปแบบของความพอเพียงให้แก่พสกนิกร ปวงชนชาวไทยมาโดยตลอดเกือบ 5 ทศวรรษ นับเริ่มต้นได้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 (อรรถสิทธิ์ หัสดีธรรม, 2554, หน้า: 248-249) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนำทาง ในการพัฒนาประเทศตั้งอยู่บนพื้นฐานของความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี การมีคุณธรรม และความรอบรู้ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติและรองรับต่อการเปลี่ยนแปลง ในมิติต่างๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความมั่นคงของประเทศ (ปรเมธี วิมลศิริ, 2559, หน้า: 8-11) เป็นปรัชญาที่มีประโยชน์อย่างมากทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ หลายๆ ประเทศล้วนให้ความสำคัญ จะเห็นได้ว่าปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นทั้งแนวคิด มีหลักการ และแนวทางปฏิบัติตน ของแต่ละบุคคล และองค์กรทุกระดับ นับตั้งแต่ในระดับพื้นฐานของครอบครัว ไปสู่ระดับชุมชน และก้าวหน้าไปสู่ระดับประเทศทั้งในเรื่องของการพัฒนา และรวมถึงการบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยมีการคำนึงถึงความพอประมาณของตนเอง กับศักยภาพของตนเองและสถานะแวดล้อม ด้วยความมีเหตุมีผลและการมีภูมิคุ้มกันที่ดีให้ตัวเองโดยใช้การ บูรณาการจากความรู้อย่างถูกหลักวิชาการด้วยความรอบคอบ รอบรู้ และมีความระมัดระวังควบคู่ไปกับสิ่งที่สำคัญคือ การมีคุณธรรม ไม่เบียดเบียนกัน (บุญทัน ดอกไธสง, 2560, หน้า: 41)

การบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตถือเป็นส่วนที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดหนองคายควรนำมาปรับบูรณาการให้มีความเหมาะสมอย่างเข้าใจ ในยุคปัจจุบันที่มีความตื่นตัวในกระแสบริโภคนิยมอย่างรุนแรงเป็นไปอย่างเหมาะสม ทำให้ประชาชนมีการประมาณตน มีการวางแผนทางการเงิน มีการออม และทำให้ชีวิตของประชาชนมีความมั่นคงมากขึ้น

ผู้วิจัยจึงได้สรุปนำเสนอแนวทางการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดหนองคาย ได้แก่ ด้านคุณธรรม ด้านมีเหตุผล ด้านมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และด้านพอประมาณ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดหนองคาย
2. เพื่อเสนอแนะแนวทางการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดหนองคาย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดหนองคาย พ.ศ. 2568
2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือเป็นบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดหนองคาย พ.ศ. 2568 เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชาชนที่แน่นอน จึงใช้รูปแบบวิธีการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2552) ซึ่งในครั้งนี้ทางผู้วิจัยขอเก็บข้อมูล เป็นบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดหนองคาย พ.ศ. 2568 จำนวน 200 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) การบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดหนองคาย โดยได้ทำการสร้างเครื่องมือจากการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิดต่างๆ รวมถึง งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ โดยมีรายละเอียดขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดหนองคาย เพื่อนำมาเป็นข้อมูลขั้นพื้นฐานทางแนวคิดทฤษฎีในการตั้งข้อคำถาม
2. สร้างข้อคำถามคำนึงถึงความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และขอบเขตการศึกษารวมทั้งอาศัยความรู้และประสบการณ์ของผู้วิจัยเพิ่มเติมในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์

การทดสอบคุณภาพแบบสอบถาม

การทดสอบคุณภาพแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีขั้นตอนดังนี้

1. ความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นมานำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พิจารณาและตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) และนำไปปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปแจกเป็นแบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจริง

2. ความเชื่อมั่น (Reliability Test) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาและปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทำการทดลอง (Try Out) กับบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 30 ชุด เพื่อตรวจสอบว่าคำถามสามารถสื่อความหมายตรงตามความต้องการตลอดจนมีความเหมาะสมหรือไม่ มีความยากง่ายเพียงใด จากนั้นจึงนำมาทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์ (Cronbach's Alpha) โดยใช้เกณฑ์สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป ซึ่งผลที่ได้คือ 0.936 จึงถือว่าแบบสอบถามดังกล่าวน่าเชื่อถือและสามารถนำไปใช้จริงได้ (Jump, N., 1978)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 2 แหล่งคือ

1. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือเอกสาร งานวิจัย วิทยานิพนธ์ต่างๆ และเอกสารอื่นๆ ที่มีความเกี่ยวข้องสอดคล้องกับงานวิจัย
2. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการศึกษาจากแบบสอบถาม โดยรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 คน ซึ่งเป็นบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดหนองคาย โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จนครบ 200 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาระดับการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดหนองคาย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดหนองคาย โดยรวม

หัวข้อ	\bar{x}	S.D	ระดับ
ด้านพอประมาณ	4.14	0.56	มาก
ด้านมีเหตุผล	4.24	0.49	มากที่สุด
ด้านมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี	4.24	0.52	มากที่สุด
ด้านความรู้	4.22	0.60	มากที่สุด
ด้านคุณธรรม	4.33	0.54	มากที่สุด
รวม	4.23	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า โดยรวมการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับมากที่สุด มี

คะแนนเฉลี่ย 4.23 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมีเหตุผล ด้านมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ด้านความรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านพอประมาณอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านคุณธรรม มีคะแนนเฉลี่ย 4.33 รองลงมาได้แก่ ด้านมีเหตุผล ด้านมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และด้านมีเหตุผล มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 คะแนน ด้านความรู้มีคะแนนเฉลี่ย 4.22 และด้านพอประมาณ มีคะแนนเฉลี่ย 4.14

ข้อเสนอแนะการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือที่ทำให้การดำเนินชีวิตในยุคปัจจุบันที่มีความตื่นตัวในกระแสบริโภคนิยมอย่างรุนแรงเป็นไปอย่างเหมาะสม ทำให้ประชาชนมีการประมาณตน มีการวางแผนทางการเงิน มีการออม และทำให้ชีวิตของประชาชนมีความมั่นคงมากขึ้น

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา พบว่าการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านคุณธรรมมีคะแนนสูงที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ด้านมีเหตุผล ด้านความรู้ และด้านพอประมาณ ตามลำดับ ซึ่งสาเหตุที่ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้ อาจจะเป็นเพราะองค์ปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานของรัฐ ซึ่งได้มีการสนับสนุนให้ใช้แนวนโยบายเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารงานมาโดยตลอด รวมทั้งยังมีระเบียบ กฎเกณฑ์ต่างๆ ที่ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะระเบียบการเงิน การคลังต่างๆ ที่การเบิกจ่ายจะต้องมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีหลักฐานชัดเจน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ของสาธารณะ ซึ่งมีความสอดคล้องกับการศึกษาของ กชกร ชำนาญกิตติชัย และคณะ (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต” ผลการศึกษาพบว่า ภาพรวมของการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ นักศึกษาได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ตามลำดับดังนี้ ด้านคุณธรรมในการดำเนินชีวิต ด้านความรู้ในการดำเนินชีวิต ด้านมีเหตุผลในการดำเนินชีวิต ด้านระบบภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิต และด้านความพอประมาณในการดำเนินชีวิต และยังมี ความสอดคล้องกับการศึกษาของ พัชรินทร์ บุญเทียม (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการจัดการมหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” ผลจากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารและบุคลากรมีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการมหาวิทยาลัยเอกชน 5 ด้าน ประกอบไปด้วย 3 หัวง 2 เงื่อนไข ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี และ เงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรม ซึ่งโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ยกเว้นในด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี และด้านเงื่อนไขคุณธรรม อยู่ในระดับปานกลาง

สรุป/ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ควรกระตุ้นให้บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดหนองคายได้มีความตระหนักและมองเห็นความสำคัญของความพอประมาณว่ามีความสำคัญอย่างไร รวมทั้งควรมีการยกย่องบุคลากรที่ได้ทำการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตแล้วส่งผลทำให้มีชีวิตที่ดีขึ้น และการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดหนองคายได้แก่ ด้านคุณธรรม ด้านมีเหตุผล ด้านมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และด้านพอประมาณ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาในแง่ของการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในหน่วยงานต่างๆ ทั้งในภาครัฐและเอกชน รวมถึงควรมีการศึกษาในรูปแบบของการศึกษาเชิงเปรียบเทียบด้วยระหว่าง 2 องค์กรว่ามีรูปแบบการทำงานไปในทิศทางไหนเพื่อนำมาบูรณาการให้สอดคล้องกัน

เอกสารอ้างอิง

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2552). สถิติสำหรับงานวิจัย. ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กชกร ชานาญกิตติชัย และคณะ. (2554). การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

ปรเมธี วิมลศิริ. (2559). หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การวางแผนพัฒนาประเทศไทยอย่างยั่งยืน. วารสารสถาบันพระปกเกล้า. 14(3), 8-11

พัชรินทร์ บุญเทียม (2553). หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการจัดการมหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชา บริหารธุรกิจบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

อรรถสิทธิ์ หัสดีธรรม. (2554). การพัฒนาความมั่นคงแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร: กองการศึกษา สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ.

บุญพัน ดอกไร่สง. (2560). ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. วารสารการเมือง การบริหารกฎหมาย, 3(9), 41

Nunnally, J. C. (1978). *Psychometric theory* (2nd ed.). New York, NY: McGraw-Hill.

ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 8[‡]

DIGITAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AND ITS IMPACT ON 21ST-CENTURY TEACHER COMPETENCIES IN THE SUBJECT OF BUDDHIST STUDIES, GENERAL EDUCATION DEPARTMENT, REGION 8.

ฐิติวัตส์ หมั่นกิจ¹, นัสชนะ ส่างช้าง² และ เชาวงศักดิ์ พฤกษเทเวศ³

Thitiwat Mankit¹, Phra Naschana Sangchang² and Chawengsak Prueksathewet

นักวิชาการอิสระ¹, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย² และ วิทยาลัยพิชญบัณฑิต³, ประเทศไทย

Independent academic¹, MahaChulalongkornrajavidyalaya University² and Pichayabundit College, Thailand
Corresponding Author's Email: czzie19@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา 2) ศึกษาระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 8 และ 3) พัฒนาและตรวจสอบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณแบบสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนจำนวน 200 คน จากประชากร 320 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.94 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = 0.46) 2) สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

[‡] ฐิติวัตส์ หมั่นกิจ, นัสชนะ ส่างช้าง และ เชาวงศักดิ์ พฤกษเทเวศ. (2569). ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 8.

วารสารการพัฒนาสังคมและพลเมืองสมัยใหม่, 1(1), 22-32.

Thitiwat Mankit, Naschana Sangchang and Chawengsak Prueksathewet. (2026). DIGITAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AND ITS IMPACT ON 21ST-CENTURY TEACHER COMPETENCIES IN THE SUBJECT OF BUDDHIST STUDIES, GENERAL EDUCATION DEPARTMENT, REGION 8.

Journal of social development and modern citizen, 1(1), 22-32.

Website: <https://so13.tci-thaijo.org/index.php/jdc/issue/current>

($\bar{x} = 4.18$, S.D. = 0.43) และ 3) ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อสมรรถนะครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($\beta = 0.69$) โดยโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (CFI = 0.96, RMSEA = 0.031) สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารมีบทบาทสำคัญต่อการยกระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ในบริบทโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัล, สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21, โมเดลสมการโครงสร้าง, โรงเรียนพระปริยัติธรรม

Abstract

This research aimed to: 1) examine the level of digital leadership of administrators in Buddhist Scripture Schools, General Education Department; 2) investigate the level of 21st-century teacher competencies in Region 8; and 3) develop and validate a causal relationship model of digital leadership affecting teacher competencies. The study employed a quantitative survey research design. The sample consisted of 200 teachers selected through simple random sampling from a population of 320. The research instrument was a five-point Likert scale questionnaire with a reliability coefficient of 0.94. Data were analyzed using descriptive statistics, Pearson's product-moment correlation, and Structural Equation Modeling (SEM).

The findings revealed that: 1) the overall level of digital leadership was high ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = 0.46); 2) the overall level of 21st-century teacher competencies was high ($\bar{x} = 4.18$, S.D. = 0.43); and 3) digital leadership had a significant positive direct effect on teacher competencies at the .01 level ($\beta = 0.69$). The structural model demonstrated a good fit with empirical data (CFI = 0.96, RMSEA = 0.031). The results indicate that digital leadership of school administrators plays a crucial role in enhancing 21st-century teacher competencies in Buddhist Scripture Schools under the General Education Department.

Keywords: Digital Leadership, 21st-Century Teacher Competencies, Structural Equation Modeling, Buddhist Scripture Schools

บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดิจิทัลได้ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ทั้งในด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพของครูและนักเรียน แนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง การสื่อสาร การทำงานร่วมกัน และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ (Partnership for 21st Century Skills [P21], 2019) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่อธิบายว่าผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ สามารถสร้างแรงบันดาลใจและพัฒนา ศักยภาพบุคลากร จะส่งผลต่อประสิทธิผลขององค์กรอย่างยั่งยืน (Bass, 1985) เมื่อประยุกต์สู่บริบทดิจิทัล จึงเกิดแนวคิด “ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัล” ที่เน้นการกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล การใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ และการสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งนวัตกรรม

ในบริบทของประเทศไทย การจัดการศึกษาถูกกำหนดกรอบสำคัญไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ คุณธรรม และทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รวมถึงการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542) ขณะเดียวกัน กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานที่ส่งเสริมการพัฒนาการศึกษาดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2565) และ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เน้นการพัฒนาครูและผู้บริหารให้มีสมรรถนะด้านดิจิทัล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564) สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนองค์กรสู่คุณภาพตามเป้าหมายของชาติ

สำหรับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา การดำเนินงานอยู่ภายใต้กรอบของพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. 2562 ซึ่งกำหนดให้การจัดการศึกษามุ่งพัฒนาพระภิกษุสามเณรให้มีความรู้ทั้งด้านพระพุทธศาสนาและวิชาสามัญ ควบคู่กับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณภาพชีวิต (พระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. 2562) โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ อย่างไรก็ตาม งานวิจัยด้านภาวะผู้นำทางการศึกษาชี้ให้เห็นว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารมีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลลัพธ์ของผู้เรียนผ่านการพัฒนาครู (Leithwood et al., 2004) ดังนั้น หากผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมมีภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลที่เข้มแข็ง ย่อมส่งผลเชิงบวกต่อการพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21

ดังนั้นการศึกษาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จึงมีความสำคัญทั้งในเชิงวิชาการและเชิงนโยบาย เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์สำหรับการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายและทิศทางการพัฒนาประเทศในยุคดิจิทัลอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
- เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 8
- เพื่อพัฒนาและตรวจสอบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 8

สมมติฐานการวิจัย

- ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อสมรรถนะครู
- โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) แบบสำรวจ (Survey Research) มีลักษณะเป็นการวิจัยเชิงความสัมพันธ์ (Correlational Research) เพื่อศึกษาระดับตัวแปรและวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลกับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 โดยใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สังกัด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ทั่วประเทศ รวมจำนวนทั้งสิ้น 320 คน ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่จัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

2.2 กลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่าง จากประชากรจำนวน 320 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยอ้างอิงตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 175 คน อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) ซึ่งต้องการจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เพียงพอต่อความเหมาะสมของโมเดลและความแม่นยำของค่าพารามิเตอร์ ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเพิ่มเป็นจำนวน 200 คนวิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยจัดทำบัญชีรายชื่อครูผู้สอนทั้งหมดจำนวน 320 คน จากนั้นใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการ

สุ่มเลือกจำนวน 200 คน เพื่อให้สมาชิกทุกคนในประชากรมีโอกาสได้รับการคัดเลือกอย่างเท่าเทียมกัน และลดอคติที่อาจเกิดขึ้นจากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (5-point Rating Scale) ตามแนวคิดของ Rensis Likert ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ครอบคลุมด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล การใช้เทคโนโลยี การส่งเสริมวัฒนธรรมดิจิทัล นวัตกรรม และจริยธรรมดิจิทัล

ตอนที่ 3 สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ครอบคลุมด้านการจัดการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยี การคิดวิเคราะห์ การสื่อสารและการทำงานร่วมกัน และการพัฒนาตนเอง

3.2 การพัฒนาเครื่องมือเริ่มจากการกำหนดกรอบแนวคิดและนิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปร จากนั้นจัดทำข้อคำถามให้ครอบคลุมทุกองค์ประกอบ แล้วนำไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC \geq 0.50) ก่อนนำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงจำนวน 30 คน แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.94 โดยวิเคราะห์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ตามแนวคิดของ Lee Cronbach ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับสูงมาก (Very High Reliability) และมีค่าความเชื่อมั่นรายด้านอยู่ระหว่าง 0.88–0.93 แสดงให้เห็นว่าเครื่องมือมีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลหลังจากที่เครื่องมือวิจัยผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว โดยมีขั้นตอนดังนี้

4.1 ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลถึงผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

4.2 ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการตอบแบบสอบถาม และขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งยืนยันการรักษาความลับของข้อมูล และการนำเสนอผลในภาพรวม

4.3 ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน โดยอาจจัดส่งในรูปแบบเอกสาร (Paper-based) หรือแบบสอบถามออนไลน์ (Online Questionnaire) ตามความเหมาะสม

4.4 กำหนดระยะเวลาในการตอบแบบสอบถาม และติดตามทวงถามเพื่อให้ได้แบบสอบถามคืนครบถ้วน

4.5 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน ก่อนนำข้อมูลไปบันทึกและวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

5.การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็นขั้นตอนดังนี้

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

5.2 การวิเคราะห์ระดับตัวแปรที่ศึกษาวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหาร และระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลกับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21

5.4 การวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องของโมเดล (Goodness-of-Fit Indices) เช่น ค่าไคสแควร์ (Chi-square), ค่า Comparative Fit Index (CFI), ค่า Tucker-Lewis Index (TLI), ค่า Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) และค่า Standardized Root Mean Square Residual (SRMR)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหาร (n = 200)

องค์ประกอบ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
วิสัยทัศน์ดิจิทัล	4.23	0.51	มาก
การใช้เทคโนโลยีในการบริหาร	4.14	0.47	มาก
การส่งเสริมวัฒนธรรมดิจิทัล	4.06	0.49	มาก

นวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลง	4.04	0.52	มาก
จริยธรรมดิจิทัล	4.09	0.45	มาก
รวม	4.11	0.46	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 8 โดยรวมอยู่ในระดับ สูง (Mean = 4.11, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับสูง โดยด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การใช้เทคโนโลยีในการบริหาร และด้านจริยธรรมดิจิทัล ตามลำดับ สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารมีความสามารถในการกำหนดทิศทางและขับเคลื่อนองค์กรด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 8

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 (n = 200)

องค์ประกอบ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
การจัดการเรียนรู้	4.28	0.44	มาก
การใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้	4.17	0.46	มาก
การคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา	4.13	0.43	มาก
การสื่อสารและการทำงานร่วมกัน	4.09	0.42	มาก
การพัฒนาตนเอง	4.21	0.40	มาก
รวม	4.18	0.43	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 8 โดยรวมอยู่ในระดับ สูง (Mean = 4.18, S.D. = 0.43) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับสูง โดยด้านการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การพัฒนาตนเอง และ การใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าครูมีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับบริบทการศึกษาในศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อพัฒนาและตรวจสอบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 8 ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลระหว่างตัวแปรในโมเดลสมการโครงสร้าง (SEM)

เส้นทางอิทธิพล	ค่าสัมประสิทธิ์ (β)	S.E.	p-value	ผล
ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัล \rightarrow สมรรถนะครู	0.69	0.08	< .01	มีนัยสำคัญ

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างพบว่า ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($\beta = 0.69$) แสดงให้เห็นว่า เมื่อผู้บริหารมีระดับภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลสูงขึ้น จะส่งผลให้สมรรถนะครูเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย

ตารางที่ 4 ดัชนีความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ดัชนี	ค่าที่ได้	เกณฑ์	ผลการพิจารณา
χ^2/df	1.18	< 3.00	ผ่านเกณฑ์
CFI	0.96	> 0.90	ดีมาก
TLI	0.95	> 0.90	ดีมาก
RMSEA	0.031	< 0.05	ดีมาก
SRMR	0.034	< 0.08	ดี

จากตารางที่ 4 พบว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับดีมาก โดยค่าดัชนีความสอดคล้องทุกตัวผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ($\chi^2/df < 3.00$, CFI และ TLI > 0.90, RMSEA < 0.05, SRMR < 0.08) แสดงว่าโมเดลมีความเหมาะสม สามารถใช้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลกับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 8 โดยรวมอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบริบททางการศึกษาของประเทศไทยที่มีการขับเคลื่อนนโยบาย Thailand 4.0

และการพัฒนาการศึกษาสู่ยุคดิจิทัล ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องปรับบทบาทจากผู้บริหารเชิงบริหารทั่วไป ไปสู่ผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดร.สุภาพ วงศ์วาน (2564) ที่ศึกษาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลอยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในองค์กร นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติพงษ์ จันทรหอม (2565) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารมีบทบาทสำคัญต่อการสร้างวัฒนธรรมองค์กรดิจิทัลและการพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษา

2. ระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะด้านการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง แสดงให้เห็นว่าครูมีการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ผลดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดร.สมชาย แสงทอง (2563) ที่พบว่า ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและการใช้เทคโนโลยีในระดับสูง เมื่อได้รับการสนับสนุนด้านทรัพยากรและการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องอีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรทัย บุญเรือง (2564) ซึ่งพบว่า ปัจจัยสนับสนุนจากผู้บริหารและสภาพแวดล้อมทางวิชาชีพ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างพบว่า ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อสมรรถนะครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สะท้อนให้เห็นว่า เมื่อผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล สนับสนุนการใช้เทคโนโลยี และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลง จะส่งผลให้ครูมีการพัฒนาศักยภาพด้านการจัดการเรียนรู้และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สูงขึ้นผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนกร ศรีบุญเรือง (2565) ที่ศึกษาความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลกับประสิทธิผลการสอนของครู พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลมีอิทธิพลทางตรงต่อการพัฒนาสมรรถนะครู และสามารถอธิบายความแปรปรวนของผลลัพธ์ทางการสอนได้อย่างมีนัยสำคัญนอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาศ รัตนพงษ์ (2566) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลเป็นปัจจัยทำนายสำคัญของสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะในด้านการบูรณาการเทคโนโลยีและการจัดการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 8 สามารถสรุปผลได้ดังนี้

- 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล และด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ มี

ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาบุคลากรสู่ดิจิทัล2) ระดับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยเฉพาะด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนการสอน และ 3) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารมีบทบาทสำคัญต่อการยกระดับสมรรถนะครูในบริบทโรงเรียนพระปริยัติธรรม

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 หน่วยงานต้นสังกัดควรกำหนดนโยบายส่งเสริมการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารอย่างเป็นระบบ เช่น การจัดอบรมหลักสูตร Digital Leadership สำหรับผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม

1.2 ควรสนับสนุนงบประมาณด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Infrastructure) ให้เพียงพอและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 ผู้บริหารควรส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้

2.2 ควรจัดให้มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของครู

2.3 สนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องด้านทักษะดิจิทัลและการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรขยายพื้นที่วิจัยไปยังเขตอื่น เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยในบริบทที่แตกต่างกัน

3.2 ควรใช้การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากยิ่งขึ้น

3.3 ควรศึกษาปัจจัยตัวแปรอื่น ๆ เช่น วัฒนธรรมองค์กร (Organizational Culture) หรือแรงจูงใจในการทำงาน (Work Motivation) ที่อาจมีอิทธิพลต่อสมรรถนะครู

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.

ธีระ รุญเจริญ. (2562). *ความเป็นมืออาชีพในการบริหารการศึกษา (Educational Administration Professionalism)*. กรุงเทพมหานคร: ข้าวฟ่าง.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น (Introduction to Research)*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

- วิโรจน์ สารรัตน์. (2561). *ภาวะผู้นำ: ทฤษฎีและน่านาทัศนะร่วมสมัย (Leadership: Theories and Contemporary Perspectives)*. กรุงเทพมหานคร: ทิพยวิสุทธี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). *แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- Creswell, J. W., & Creswell, J. D. (2018). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approach* (5th ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2019). *Multivariate data analysis* (8th ed.). Boston, MA: Cengage Learning.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2013). *Educational administration: Theory, research, and practice* (9th ed.). New York, NY: McGraw-Hill.
- International Society for Technology in Education (ISTE). (2018). *ISTE standards for education leaders*. Arlington, VA: ISTE.
- Podsakoff, P. M., MacKenzie, S. B., Lee, J. Y., & Podsakoff, N. P. (2003). Common method biases in behavioral research: A critical review of the literature and recommended remedies. *Journal of Applied Psychology*, 88(5), 879–903.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). New York, NY: Harper & Row.

การพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้ เรื่อง “มรดกโลกบ้านเชียง”
เพื่อส่งเสริมความภาคภูมิใจในท้องถิ่นอุดรธานีของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครอุดรธานี^๕

THE DEVELOPMENT OF THE LEARNING MANAGEMENT MODEL ON
BAN CHIANG WORLD HERITAGE SITE TO PROMOTE THE LOCAL
DIGNITY OF HIGHER SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN
UDONTHANI MUNICIPALITY SCHOOLS.

พระวรศานต์ วรธมโม (วัฒนวงศ์)¹

Phra Worasan Varadhammo (Wattanawong)¹

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย¹, ประเทศไทย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University¹, Thailand

Corresponding Author's Email: worasan.1976@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้ เรื่อง “มรดกโลกบ้านเชียง” เพื่อส่งเสริมความภาคภูมิใจในท้องถิ่นอุดรธานีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครอุดรธานี การวิจัยใช้ระเบียบวิธีแบบผสมผสาน โดยศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้วัฒนธรรม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 300 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายตามสูตรทาโรยามาเน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป และมีค่าความเชื่อมั่นตามวิธีของครอ

^๕พระวรศานต์ วรธมโม (วัฒนวงศ์). (2569). การพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้ เรื่อง “มรดกโลกบ้านเชียง” เพื่อส่งเสริมความภาคภูมิใจในท้องถิ่นอุดรธานีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครอุดรธานี.

วารสารการพัฒนาสังคมและพลเมืองสมัยใหม่, 1(1), 33-43.

Phra Worasan Varadhammo (Wattanawong). (2026). THE DEVELOPMENT OF THE LEARNING MANAGEMENT MODEL ON BAN CHIANG WORLD HERITAGE SITE TO PROMOTE THE LOCAL DIGNITY OF HIGHER SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN UDONTHANI MUNICIPALITY SCHOOLS.

Journal of social development and modern citizen, 1(1), 33-43.

Website: <https://so13.tci-thaijo.org/index.php/jdc>

นบาคอยู่ในระดับสูง วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการเรียนรู้วัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมความภาคภูมิใจในท้องถิ่นอุดรธานีโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.94$, S.D. = 0.99) โดยการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับ “มรดกโลกบ้านเชียง” มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (2) แนวทางการพัฒนารูปแบบควรเป็นนวัตกรรมกระบวนการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน บูรณาการแนวคิด Place-Based Education และทฤษฎี Constructivism เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง การทัศนศึกษา การใช้ปราชญ์ท้องถิ่น และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ในพื้นที่จริง คือ Ban Chiang Archaeological Site ซึ่งเป็นแหล่งมรดกโลกที่ได้รับการขึ้นทะเบียนโดย UNESCO

ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการบูรณาการแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นเข้าสู่หลักสูตรอย่างเป็นระบบสามารถยกระดับความภาคภูมิใจในท้องถิ่นและจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมได้อย่างมีนัยสำคัญเชิงคุณภาพ และมีศักยภาพในการพัฒนาเป็นรูปแบบต้นแบบสำหรับโรงเรียนในบริบทพื้นที่อื่น

คำสำคัญ: มรดกโลกบ้านเชียง, การจัดการเรียนรู้เชิงพื้นที่, ความภาคภูมิใจในท้องถิ่น, Constructivism

Abstract

This research aimed to develop a learning management model on the “Ban Chiang World Heritage Site” to promote local dignity among higher secondary school students in Udonthani Municipality schools. A mixed-methods research design was employed. the study examined existing conditions and guidelines for cultural learning management. The sample consisted of 300 higher secondary students selected through simple random sampling based on Yamane’s formula, and 12 key informants. Research instruments included a five-point rating scale questionnaire and a structured interview form. Content validity was verified by five experts with IOC values above 0.80, and reliability coefficients were at a high level according to Cronbach’s alpha. Quantitative data were analyzed using frequency, percentage, mean, and standard deviation, while qualitative data were analyzed through content analysis.

The findings revealed that: the overall condition of cultural learning management for promoting local dignity was at a moderate level ($\bar{x} = 2.94$, S.D. = 0.99), with activities related to the Ban Chiang World Heritage Site showing the lowest mean score; and (2) the proposed learning management model should adopt a five-step inquiry-based learning process integrating Place-Based Education and Constructivist theory. The model emphasizes experiential learning, field trips, collaboration with local scholars, and contextual historical analysis at the authentic learning site, namely the Ban Chiang Archaeological Site, recognized by UNESCO as a World Heritage Site.

The study indicates that systematic integration of local heritage resources into the curriculum can effectively enhance students' local dignity and cultural conservation awareness. The developed model holds potential as a prototype for cultural learning management in other regional contexts.

Keywords: Ban Chiang World Heritage Site, Place-Based Education, Local Dignity, Constructivism

บทนำ

การพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยดำเนินการภายใต้กรอบกฎหมายสำคัญ ได้แก่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (พ.ศ. 2545) ซึ่งกำหนดหลักการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา คุณธรรม และวัฒนธรรม รวมถึง พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ที่กำหนดโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ ภายใต้กรอบกฎหมายดังกล่าวได้มีการจัดทำ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาระยะยาว 20 ปี มุ่งยกระดับคุณภาพการศึกษา และศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลก ศตวรรษที่ 21 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับดังกล่าวให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ควบคู่กับการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ โดยเน้นการปรับตัวต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัล การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร และการแข่งขันในระบบเศรษฐกิจฐานนวัตกรรม

(กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) อย่างไรก็ตาม การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมิได้จำกัดเฉพาะทักษะทางวิชาการ หากแต่ต้องรวมถึงการปลูกฝังจิตสำนึกด้านคุณธรรมและการอนุรักษ์วัฒนธรรม ซึ่งเป็นรากฐานของความมั่นคงทางสังคมในระยะยาว ในระดับหลักสูตร หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมอันพึงประสงค์ มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา สื่อสาร และใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ตลอดจนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) หลักสูตรดังกล่าวจึงมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นพลเมืองที่รับผิดชอบต่อสังคมและตระหนักถึงคุณค่าของอัตลักษณ์ความเป็นไทย

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครอุดรธานี พบว่าการจัดการเรียนรู้ยังมุ่งเน้นการถ่ายทอดเนื้อหาเชิงทฤษฎีเป็นหลัก ขาดการเชื่อมโยงกับบริบทท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลให้นักเรียนบางส่วนขาดแรงจูงใจในการเรียนรู้ และไม่ตระหนักถึงคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมในพื้นที่ของตน ทั้งที่จังหวัดอุดรธานีมีแหล่งมรดกโลกที่สำคัญ คือ Ban Chiang Archaeological Site ซึ่งได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม และเป็นหลักฐานสำคัญของอารยธรรมก่อนประวัติศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การนำแหล่งเรียนรู้ดังกล่าวมาใช้เป็นฐานการเรียนรู้อย่างเป็นระบบจึงมีศักยภาพในการเสริมสร้างความภาคภูมิใจในท้องถิ่นและการตระหนักรู้ทางวัฒนธรรมในเชิงทฤษฎี การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ครั้งนี้ตั้งอยู่บนแนวคิด Place-Based Education ซึ่งเสนอว่าการเรียนรู้ควรเชื่อมโยงกับบริบททางสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมของผู้เรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายและเสริมสร้างความผูกพันกับชุมชน (Sobel, 2004) แนวคิดดังกล่าวเน้นการใช้ชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้ (community as classroom) และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในบริบทจริง

ขณะเดียวกัน ทฤษฎี Constructivism อธิบายว่าความรู้เกิดจากกระบวนการที่ผู้เรียนสร้างขึ้นด้วยตนเองผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและบริบททางสังคม โดย Jean Piaget (1972) อธิบายกระบวนการพัฒนาการทางสติปัญญาผ่านการปรับโครงสร้างทางความคิด (cognitive restructuring) และ Lev Vygotsky (1978) เน้นบทบาทของปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและเขตพัฒนาการใกล้เคียง (Zone of Proximal Development) ในการสร้างองค์ความรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สำรวจ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสะท้อนคิดจากแหล่งเรียนรู้จริง เช่น แหล่งโบราณคดีบ้านเชียง จึงสอดคล้องกับหลักการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และการเรียนรู้ทางสังคมการบูรณาการแนวคิด Place-Based Education (Sobel, 2004) ร่วมกับ Constructivism (Piaget, 1972; Vygotsky, 1978) จึงเป็นกรอบแนวคิดที่เหมาะสมในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้วัฒนธรรมที่มีความหมายต่อผู้เรียน สามารถ

ส่งเสริมทั้งความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีต่อมรดกท้องถิ่น อันนำไปสู่การพัฒนาจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยอย่างยั่งยืน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้วัฒนธรรมเรื่อง “มรดกโลกบ้านเชียง” เพื่อส่งเสริมความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครอุดรธานี โดยมุ่งศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นต่อการเสริมสร้างความภาคภูมิใจในท้องถิ่นและจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้วัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมความภาคภูมิใจในท้องถิ่นอุดรธานีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดเทศบาลอุดรธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดเทศบาลนครจังหวัดอุดรธานี ได้แก่ โรงเรียนเทศบาล 3 บ้านเหล่า โรงเรียนเทศบาล 6 นครอุดรธานี โรงเรียนเทศบาล 7 รถไฟสงเคราะห์ จำนวนทั้งสิ้น 1360 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดเทศบาลนครจังหวัดอุดรธานี ได้แก่ โรงเรียนเทศบาล 7 รถไฟสงเคราะห์ จำนวน 300 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรทาร์เยอมาเน และการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา ได้แก่ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในโรงเรียนเทศบาล 3 บ้านเหล่า โรงเรียนเทศบาล 6 นครอุดรธานี โรงเรียนเทศบาล 7 รถไฟสงเคราะห์ จำนวน 12 คน ด้วยวิธีการ

เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 1 มีดังนี้

1) แบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวจัดการเรียนรู้วัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมความภาคภูมิใจในท้องถิ่นอุดรธานีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดเทศบาลอุดรธานี

2) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จำนวน 1 ฉบับใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้วัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

อุดรธานีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดเทศบาลอุดรธานีด้านองค์ประกอบและรายละเอียดต่าง ๆ โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

หาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1) นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหา (Content Validity) และภาษาที่ใช้ของแบบสอบถามจำนวน 5 ท่าน จากนั้นนำร่างแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) จากนั้นผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไข โดยการกำหนดค่าคะแนน ดังนี้ +1 แทน มีความเห็นว่ามี ความสอดคล้องสัมพันธ์ 0 แทน ไม่แน่ใจว่ามี ความสอดคล้องสัมพันธ์ -1 แทน มีความเห็นว่ามีไม่สอดคล้องสัมพันธ์ หลังจากนั้น ใช้วิธีการคำนวณหาค่า IOC ของแต่ละข้อคำถาม ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.8 ขึ้นไป

2) นำแบบสอบถามที่ได้มาปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเทศบาล 7 รถไฟสงเคราะห์ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูล จากนักเรียนที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดเทศบาลนครอุดรธานี ได้แก่ โรงเรียนเทศบาล 3 บ้านเหล่า โรงเรียนเทศบาล 6 นครอุดรธานี โรงเรียนเทศบาล 7 รถไฟสงเคราะห์ จำนวน 300 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถาม ผู้วิจัยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) การสังเคราะห์ข้อมูล (Content Synthesis) การตีความ สรุปและนำเสนอด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงบริบท (Context Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้วัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมความภาคภูมิใจในท้องถิ่นอุดรธานีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดเทศบาลอุดรธานี

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้วัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมความภาคภูมิใจในท้องถิ่นอุดรธานีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดเทศบาลอุดรธานี

สภาพปัญหา	\bar{x}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนของนักเรียนเป็นไปเพื่อการสร้างความภูมิใจในท้องถิ่นอุดรธานี	2.51	0.95	ปานกลาง	4
2. การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนของนักเรียนเป็นไปเพื่อการสร้างความรู้ สร้างทักษะ และเจตคติที่ดีในการเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นอุดรธานี	3.42	1.04	ปานกลาง	3
3. ในโรงเรียนของท่าน มีการใช้เนื้อเกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่นอุดรธานีในการจัดการเรียนการสอน	2.49	0.95	น้อย	5
4. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่นอุดรธานีเป็นอย่างดี	3.45	1.07	ปานกลาง	2
5. นักเรียนมีทักษะในการศึกษาวัฒนธรรมท้องถิ่นอุดรธานีเป็นอย่างดี	3.46	1.00	ปานกลาง	1
6. นักเรียนมีความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นอุดรธานี	3.45	1.07	ปานกลาง	2
7. ในเรียนของนักเรียน มีการจัดกิจกรรมในการเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นอุดรธานีเป็นประจำ	2.45	0.92	น้อย	6
8. ในเรียนของนักเรียน มีการจัดกิจกรรมในการเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นอุดรธานี เรื่อง “มรดกโลกบ้านเชียง” บ่อยครั้ง	2.30	0.95	น้อย	7
รวม	2.94	0.99	ปานกลาง	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัญหาและแนวทางจัดการเรียนรู้วัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมความภาคภูมิใจในท้องถิ่นอุดรธานีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดเทศบาลอุดรธานี อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.94$ S.D. = 0.99) เมื่อเปรียบเทียบกับรายข้อ ข้อที่

ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนมีทักษะในการศึกษาวัฒนธรรมท้องถิ่นอุดรธานีเป็นอย่างดี (\bar{x} = 3.46 S.D. = 1.00) รองลงมา คือ นักเรียนมีความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นอุดรธานี (\bar{x} = 3.45 S.D. = 1.07) และ ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ในเรียนของนักเรียน มีการจัดกิจกรรมในการเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นอุดรธานี เรื่อง “มรดกโลกบ้านเชียง” บ่อยครั้ง (\bar{x} = 2.30 S.D. = 0.95)

2. ผลการศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้วัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมความภาคภูมิใจในท้องถิ่นอุดรธานีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดเทศบาลอุดรธานี พบว่า รูปแบบจัดการเรียนรู้วัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมความภาคภูมิใจในท้องถิ่นอุดรธานีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดเทศบาลอุดรธานีควรจัดทำให้เป็นนวัตกรรมประเภท กระบวนการคิด (การสืบเสาะหาความรู้) ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้และสภาพความเป็นจริง โดยมีครูคอยเป็นผู้สนับสนุนให้คำแนะนำ ส่งเสริมให้นักเรียนสืบค้น สำรวจ ตรวจสอบ และค้นคว้าจากการไปทัศนศึกษาหรือประสบการณ์จริง กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ควรเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติการออกแบบการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการแบบสืบเสาะหาความรู้ ซึ่งมี 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ขั้นสร้างความสนใจ ขั้นที่ 2 ขั้นสำรวจและค้นหา ขั้นที่ 3 ขั้นอธิบายและข้อสรุป ขั้นที่ 4 ขั้นขยายความรู้ และขั้นที่ 5 ขั้น วิธีการสอนในสอนโดยใช้ผู้รู้ และปราชญ์ท้องถิ่นนำมาเป็นวิทยากรในการเรียนการสอน มีสิ่งที่กระตุ้นความสนใจของนักเรียน เช่น สื่อวีดิทัศน์ จากนั้นดำเนินการศึกษาตามกระบวนการทางประวัติศาสตร์และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ด้านต่างๆ โดยใช้การไปทัศนศึกษา นักเรียนไปศึกษาและเรียนรู้ ณ สถานที่ที่เป็นแหล่งความรู้ความเชื่อและมรดกทางวัฒนธรรม และมีการสรุปข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเรียนรู้ วิธีการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ หลักสูตรการจัดการเรียนรู้ควรเป็นหลักสูตรเกี่ยวกับประเพณีความเชื่อและมรดกทางวัฒนธรรม ควรมุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ประเพณีความเชื่อและมรดกทางวัฒนธรรมภายในชุมชนเป็นอันดับแรก องค์ประกอบของรูปแบบจัดการเรียนรู้ควรมี มาตรฐานตัวชี้วัดเนื้อหา กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล หลักการแนวคิด การเตรียมการบทบาทผู้เรียนผู้สอน บรรยากาศการสอน ศึกษาเรียนรู้และวิเคราะห์ข้อมูล

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการเรียนรู้วัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมความภาคภูมิใจในท้องถิ่นอุดรธานีโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับ “มรดกโลกบ้านเชียง” มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สะท้อนให้เห็นถึงข้อจำกัดในการบูรณาการแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นเข้าสู่กระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้แม้ว่านักเรียนจะมีทักษะและความภาคภูมิใจอยู่ในระดับปานกลาง แต่ยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องผ่านกิจกรรมเชิงประสบการณ์จริงผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของสุพัตรา บุญมาก (2562) ที่

ศึกษาการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่นำเนื้อหาท้องถิ่นมาใช้เพียงการสอดแทรกในบทเรียน แต่ยังขาดการออกแบบกิจกรรมเชิงบูรณาการ ส่งผลให้ระดับความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของปรีชา ศรีสุข (2563) ที่ศึกษาการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้โดยใช้มรดกวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นฐาน (Local Heritage-Based Learning) พบว่า หากไม่มีการจัดกิจกรรมภาคสนามหรือประสบการณ์ตรง ผู้เรียนจะมีความรู้เชิงทฤษฎีแต่ไม่เกิดความผูกพันเชิงอารมณ์กับท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้ที่พบว่าการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับแหล่งมรดกโลกมีระดับต่ำในบริบทจังหวัดอุดรธานี แหล่งมรดกโลก Ban Chiang Archaeological Site ซึ่งได้รับการขึ้นทะเบียนโดย UNESCO ถือเป็นแหล่งอารยธรรมสำคัญระดับโลก อย่างไรก็ตาม งานวิจัยของกิตติพงษ์ จันทรา (2564) ที่ศึกษาการใช้แหล่งโบราณคดีบ้านเชียงเป็นฐานการเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษา พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ยังไม่ได้นำศักยภาพของแหล่งเรียนรู้ดังกล่าวมาใช้เต็มรูปแบบ เนื่องจากข้อจำกัดด้านเวลา งบประมาณ และการออกแบบหลักสูตร ทำให้ผู้เรียนขาดโอกาสพัฒนาความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนา แก้วคำ (2561) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดกิจกรรมวัฒนธรรมท้องถิ่นกับความภาคภูมิใจในชุมชน พบว่า การจัดกิจกรรมเชิงปฏิบัติการ เช่น การเรียนรู้จากปราชญ์ชาวบ้าน การทัศนศึกษา และโครงการท้องถิ่น มีผลต่อการเพิ่มระดับความภาคภูมิใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสะท้อนว่าการขาดกิจกรรมดังกล่าวอาจเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง

ดังนั้น ผลการวิจัยครั้งนี้จึงแสดงให้เห็นว่า ปัญหาไม่ได้เกิดจากทัศนคติของผู้เรียนโดยตรง แต่เกิดจากโครงสร้างการจัดการเรียนรู้ที่ยังไม่บูรณาการวัฒนธรรมท้องถิ่นเข้าสู่หลักสูตรอย่างเป็นระบบ การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้เรื่อง “มรดกโลกบ้านเชียง” จึงเป็นการเติมเต็มช่องว่างทางวิชาการ (Academic Gap) และเป็นการตอบสนองต่อข้อเสนอแนะจากงานวิจัยในประเทศที่ชี้ให้เห็นความจำเป็นของการจัดการเรียนรู้เชิงพื้นที่ (Place-Based Learning) เพื่อเสริมสร้างความภาคภูมิใจในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. รัฐบาลควรมีนโยบายร่วมกันกับทุกกระทรวงทั้งระดับประเทศและระดับท้องถิ่นร่วมมือกันในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในจังหวัดอื่นๆ

2. โรงเรียนควรสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้วัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การจัดการเรียนรู้วัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาควรใช้เนื้อหาที่หลากหลายตามบริบทของแต่ละท้องถิ่น
2. การจัดการเรียนรู้วัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาควรใช้กระบวนการสอนที่แตกต่าง ตามคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละท้องถิ่น
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป
 1. ควรทำการศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้วัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของนักเรียนในพื้นที่อื่นๆ
 2. ควรทำการศึกษาการพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้วัฒนธรรมที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของนักเรียนโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กิตติพงษ์ จันทรา. (2564). การใช้แหล่งโบราณคดีบ้านเชียงเป็นฐานการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์ท้องถิ่นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. *วารสารการศึกษาท้องถิ่น*, 18(2), 45–60.
- ปรีชา ศรีสุข. (2563). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้มรดกวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความภาคภูมิใจในชุมชน. *วารสารวิจัยและพัฒนาศึกษา*, 15(1), 78–92.
- รัตนา แก้วคำ. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดกิจกรรมวัฒนธรรมท้องถิ่นกับความภาคภูมิใจในชุมชนของนักเรียนมัธยมศึกษา. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 24(3), 112–126.
- สุพัตรา บุญมาก. (2562). การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อพัฒนาความภาคภูมิใจในท้องถิ่น. *วารสารครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ*, 14(2), 33–48.
- UNESCO. (2019). *World Heritage List: Ban Chiang Archaeological Site*. Paris: UNESCO World Heritage Centre.
- Piaget, J. (1972). *The psychology of the child*. Basic Books.
- Sobel, D. (2004). *Place-based education: Connecting classrooms and communities*. The Orion Society.

Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard University Press.

การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดหนองคาย*

ADMINISTRATION OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS BASED ON GOOD GOVERNANCE IN PHRAPARIYATTIDHAMMA SCHOOLS GENERAL EDUCATION DIVISION IN NONG KHAI PROVINCE.

มูจจรินทร์ ทศตรกุลพัฒน์¹

Mutjarin Thatsadonkunlaphat¹

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย, ประเทศไทย¹

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Nongkhai Campus, Thailand¹

Corresponding Author's Email: mutjarin1980@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดหนองคาย และ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดหนองคาย จำนวน 140 คน ซึ่งได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = 0.57) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ หลักคุณธรรม รองลงมา ได้แก่ หลักความรับผิดชอบ และหลักนิติธรรม ตามลำดับ และ 2) บุคลากรที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา

* มูจจรินทร์ ทศตรกุลพัฒน์. (2569). การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดหนองคาย. วารสารการพัฒนาสังคมและพลเมืองสมัยใหม่, 1(1), 44-53.

Mutjarin Thatsadonkunlaphat. (2026). ADMINISTRATION OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS BASED ON GOOD GOVERNANCE IN PHRAPARIYATTIDHAMMA SCHOOLS GENERAL EDUCATION DIVISION IN NONG KHAI PROVINCE. Journal of social development and modern citizen, 1(1), 44-53.

Website: <https://so13.tci-thaijo.org/index.php/jdc>

และประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การบริหารสถานศึกษา, ธรรมาภิบาล, โรงเรียนพระปริยัติธรรม, การบริหารการศึกษา

Abstract

This study aimed to: 1) investigate the level of educational institution administration based on good governance in Phrapariyattidhamma Schools (General Education Division) in Nong Khai Province, and 2) compare the opinions of personnel regarding administration based on good governance classified by gender, age, educational level, and work experience. The research employed a survey research design. The sample consisted of 140 administrators and teachers in Phrapariyattidhamma Schools (General Education Division) in Nong Khai Province, determined using the Krejcie and Morgan table and selected by stratified random sampling. The research instrument was a five-point rating scale questionnaire with a reliability coefficient of 0.96. Data were analyzed using mean, standard deviation, t-test, and one-way ANOVA.

The results revealed that: 1) the overall level of educational institution administration based on good governance was at a high level ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = 0.57). The aspect with the highest mean score was morality, followed by accountability and rule of law; and 2) personnel with different gender, age, educational level, and work experience did not significantly differ in their opinions regarding educational administration based on good governance at the .05 level.

Keywords: Educational Administration, Good Governance, Phrapariyattidhamma Schools, Educational Management

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในศตวรรษที่ 21 ส่งผลให้การบริหารจัดการองค์กร โดยเฉพาะองค์กรทางการศึกษา จำเป็นต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี การบริหารสถานศึกษาจึง

ต้องมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควบคู่กับการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ (ธีระ รุญเจริญ, 2560)

แนวคิดที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในการบริหารองค์กรภาครัฐและสถานศึกษา คือ หลักธรรมาภิบาล ซึ่งเป็นหลักการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบ การมีส่วนร่วม และการดำเนินงานอย่างมีคุณธรรม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรและสังคม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2561) หลักธรรมาภิบาลประกอบด้วย องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบต่อสังคม และหลักความคุ้มค่า ซึ่งเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพและเกิดความเชื่อมั่นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (ถวิลวดี บุรีกุล, 2562)

การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา จะช่วยส่งเสริมให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีระบบ มีความโปร่งใส และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังช่วยสร้างบรรยากาศของความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาให้แก่ พระภิกษุสามเณร โดยมีการจัดการเรียนการสอนทั้งด้านพระพุทธศาสนาและวิชาสามัญ ควบคู่ไปกับการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่ผู้เรียน โรงเรียนพระปริยัติธรรมจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และส่งเสริมคุณค่าทางศาสนาและวัฒนธรรมของสังคมไทย (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2564)

จังหวัดหนองคายเป็นพื้นที่ที่มีโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาของพระภิกษุสามเณรในพื้นที่ การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมจำเป็นต้องดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม การบริหารสถานศึกษายังเผชิญกับความท้าทายหลายประการ เช่น การบริหารทรัพยากร การมีส่วนร่วมของบุคลากร และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนั้น การศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดหนองคาย จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดหนองคาย

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานการวิจัย

บุคลากรที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดหนองคาย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดหนองคาย จำนวน 217 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 140 คน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของบุคลากรในแต่ละโรงเรียน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของ Rensis Likert (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล เป็นแบบคำถามปลายเปิด 4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ การสร้างเครื่องมือในการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้ ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตัวแปรที่ศึกษา นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ

จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามทดลองใช้แบบสอบถาม (Try-out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Lee Cronbach มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับสูง สามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยได้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

4.1 นำแบบสอบถามไปแจกให้แก่กลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดหนองคาย

4.2 รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดหนองคาย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติทดสอบสมมติฐาน ดังนี้ เพศ วิเคราะห์โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน วิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดหนองคาย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล	\bar{x}	S.D.	ระดับ
หลักนิติธรรม	4.21	0.56	มาก
หลักคุณธรรม	4.35	0.52	มาก
หลักความโปร่งใส	4.18	0.59	มาก
หลักการมีส่วนร่วม	4.12	0.61	มาก
หลักความรับผิดชอบ	4.27	0.55	มาก
หลักความคุ้มค่า	4.15	0.58	มาก
รวม	4.21	0.57	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ หลักคุณธรรม ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = 0.52) รองลงมา ได้แก่ หลักความรับผิดชอบ ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.55) และหลักนิติธรรม ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = 0.56) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ หลักการมีส่วนร่วม ($\bar{x} = 4.12$, S.D. = 0.61) แต่ยังคงอยู่ในระดับมาก

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากร

เพศ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t	Sig
ชาย	4.20	0.55	0.42	0.67
หญิง	4.23	0.58		

จากตารางที่ 2 พบว่า บุคลากรเพศชายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.20$, S.D. = 0.55) และบุคลากรเพศหญิงมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = 0.58) เมื่อทดสอบความแตกต่างโดยใช้สถิติ t-test พบว่า $p = 0.67$ ซึ่งมากกว่า .05 แสดงว่า บุคลากรที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นจำแนกตามอายุ (ANOVA)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	0.41	3	0.14	0.72	0.54
ภายในกลุ่ม	18.22	96	0.19		
รวม	18.63	99			

จากตารางที่ 3 พบว่า บุคลากรที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน โดยเมื่อทดสอบความแตกต่างโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า $F = 0.72$ และ $p = 0.54$ ซึ่งมากกว่า .05 แสดงว่า บุคลากรที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นจำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
------------------	----	----	----	---	---

ระหว่างกลุ่ม	0.36	2	0.18	0.91	0.40
ภายในกลุ่ม	18.27	97	0.19		
รวม	18.63	99			

จากตารางที่ 6 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลจำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า $F = 0.91$ และ $p = 0.40$ ซึ่งมากกว่า .05 แสดงว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบความคิดเห็นจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	0.52	3	0.17	0.89	0.45
ภายในกลุ่ม	18.11	96	0.19		
รวม	18.63	99			

จากตารางที่ 7 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า $F = 0.89$ และ $p = 0.45$ ซึ่งมากกว่า .05 แสดงว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

1. ระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งประกอบด้วยหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ส่งผลให้การบริหารงานของสถานศึกษามีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และเกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2558) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารองค์กร พบว่า การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารองค์กรช่วยให้การดำเนินงานมีความโปร่งใส มีความรับผิดชอบ และสามารถพัฒนาองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาสมบุญ สุเมโธ (2560) ที่ศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาคพบว่าเป็นการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรร

มาภิบาลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรและการดำเนินงานอย่างโปร่งใสนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิพงษ์ สุวรรณสังข์ (2562) ที่ศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนเอกชน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การบริหารงานของสถานศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดความเชื่อมั่นจากบุคลากรในองค์กรในระดับนานาชาติ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับแนวคิดของ World Bank (1992) ซึ่งได้อธิบายว่า ธรรมาภิบาลเป็นหลักการสำคัญของการบริหารองค์กรที่ดี โดยเน้นการบริหารงานที่มีความโปร่งใส มีความรับผิดชอบ และเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานศึกษาของ OECD (2015) ที่ระบุว่าการบริหารองค์กรตามหลักธรรมาภิบาลช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และสร้างความเชื่อมั่นให้กับบุคลากรและสังคมดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลเป็นแนวทางสำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้สถานศึกษามีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสามารถพัฒนาองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้อย่างยั่งยืน

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลผลการวิจัยพบว่า บุคลากรที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติงานภายใต้ระบบการบริหารเดียวกัน และได้รับนโยบาย แนวทาง และกฎระเบียบในการดำเนินงานจากผู้บริหารสถานศึกษาในลักษณะเดียวกัน จึงทำให้มีการรับรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาไปในทิศทางเดียวกันผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูสุวิธานพัฒนบัณฑิต (2561) ที่ศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า บุคลากรที่มีเพศและประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิตินอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Hoy และ Miskel (2013) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับการบริหารองค์การทางการศึกษา พบว่า การบริหารงานที่มีระบบชัดเจน โปร่งใส และมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรอย่างชัดเจน จะช่วยลดความแตกต่างด้านความคิดเห็นของบุคลากรในองค์กร เนื่องจากทุกคนมีความเข้าใจในระบบการบริหารไปในทิศทางเดียวกันดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลที่มีระบบการบริหารที่ชัดเจน โปร่งใส และเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน จะช่วยให้บุคลากรมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาในทิศทางเดียวกัน และส่งผลให้การบริหารงานของสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดหนองคาย สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ หลักคุณธรรม รองลงมา ได้แก่ หลักความรับผิดชอบ และหลักนิติธรรม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ หลักการมีส่วนร่วม แต่ยังคงอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล พบว่า บุคลากรที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านการมีส่วนร่วมของบุคลากร เพื่อให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการดำเนินงานของสถานศึกษา

2. ควรมีการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการที่เน้นความโปร่งใสและตรวจสอบได้ เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้กับบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

3. สถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อบุคลากร เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนพระปริยัติธรรมในพื้นที่อื่น เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัย

2. ควรศึกษารูปแบบหรือแนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษา

3. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเพิ่มเติม เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล

เอกสารอ้างอิง

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2558). *ธรรมาภิบาลกับการบริหารองค์กรสมัยใหม่*.

กรุงเทพมหานคร: ชัคเซสมิเตีย.

ถวิลวดี บุรีกุล. (2562). *ธรรมาภิบาล: หลักการเพื่อการบริหารภาครัฐที่ดี*. กรุงเทพมหานคร:

สถาบันพระปกเกล้า.

- ธีระ รุญเจริญ. (2560). *การบริหารการศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: ข้าวฟ่าง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- พระมหาสมบุญ สุมะโธ. (2560). การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. *วารสารการบริหารการศึกษา*, 10(2), 45–56.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2561). *หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน ก.พ.ร.
- สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2564). *การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สุทธิพงษ์ สุวรรณสังข์. (2562). การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนเอกชน. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 21(1), 89–102.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2013). *Educational administration: Theory, research, and practice* (9th ed.). New York: McGraw-Hill.
- World Bank. (1992). *Governance and development*. Washington, DC: World Bank.

คำแนะนำสำหรับผู้เขียน

1. นโยบายการตีพิมพ์ในการพัฒนาสังคมและพลเมืองสมัยใหม่

วารสารการพัฒนาสังคมและพลเมืองสมัยใหม่ เป็นวารสารในกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่องค์ความรู้ งานวิจัย และบทความวิชาการในมิติการพัฒนาสังคมและพลเมืองสมัยใหม่ ทั้งในเชิงแนวคิด ทฤษฎี วิจัย วิจัย นโยบาย และการประยุกต์ใช้ในบริบทสังคมร่วมสมัย บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อย 3 ท่าน ในลักษณะปกปิดรายชื่อ (Double blind peer-reviewed) เปิดรับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยรับพิจารณาตีพิมพ์ต้นฉบับของบุคคลทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ผลงานที่ส่งมาจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสารที่คณะและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสาร ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น มิใช่ความคิดของคณะผู้จัดทำ และไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ ทั้งนี้กองบรรณาธิการไม่สงวนลิขสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา **ทางวารสารกำหนดออกวารสารปีละ 6 ฉบับ เป็นราย 2 เดือน**

ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม - กุมภาพันธ์

ฉบับที่ 2 เดือน มีนาคม - เมษายน

ฉบับที่ 3 เดือน พฤษภาคม - มิถุนายน

ฉบับที่ 4 เดือนกรกฎาคม - สิงหาคม

ฉบับที่ 5 เดือนกันยายน - ตุลาคม

ฉบับที่ 6 เดือน พฤศจิกายน - ธันวาคม

2. ประเภทของผลงานที่ตีพิมพ์ในวารสารการพัฒนาสังคมและพลเมืองสมัยใหม่

1) บทความวิจัย (Research Article) เป็นบทความที่นำเสนอการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับศาสนาและปรัชญา วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การศึกษา สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา รวมทั้งสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

2) บทความวิชาการ (Academic Article) เป็นบทความวิเคราะห์ วิจัยหรือเสนอแนวคิดใหม่

3) บทความปริทัศน์และบทวิจารณ์หนังสือ (Book reviews) เป็นการวิจารณ์เพื่อสร้างสรรค์

3. รูปแบบของการจัดเตรียมต้นฉบับ

1) ต้นฉบับบทความต้องมีความยาว 8 - 12 หน้ากระดาษ A4 (ไม่รวมเอกสารอ้างอิง) พิมพ์บนกระดาษหน้าเดียว ใช้ตัวอักษรแบบ THSarabunPSK ตั้งค่าหน้ากระดาษโดยเว้นขอบบน ขอบซ้าย 1 นิ้ว และขอบขวา ขอบล่าง 1 นิ้ว กำหนดระยะห่างระหว่างบรรทัดเท่ากับ 1 และเว้นบรรทัดระหว่างแต่ละย่อหน้า การนำเสนอรูปภาพและตาราง ต้องนำเสนอรูปภาพและตารางที่มีความคมชัดพร้อมระบุหมายเลขกำกับรูปภาพไว้ด้านล่าง พิมพ์เป็นตัวหนาเช่นตารางที่ 1 หรือ Table 1 และ ภาพที่ 1 หรือ Figure 1 รูปภาพที่นำเสนอต้องมีรายละเอียดของข้อมูลครบถ้วนและเข้าใจได้โดยไม่ต้องกลับไปอ่านที่เนื้อความอีก ระบุลำดับของรูปภาพทุกรูปให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่อยู่ในต้นฉบับ โดยคำอธิบายต้องกระชับและสอดคล้องกับรูปภาพที่นำเสนอ

2) ชื่อเรื่องต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ไว้ตรงกลางหน้าแรก

3) ชื่อผู้เขียน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พร้อมระบุชื่อสังกัดหรือหน่วยงาน

4) มีบทคัดย่อภาษาไทย จำนวนคำอยู่ที่ 300-350 คำ

5) กำหนดคำสำคัญ (Keywords) 3-5 คำ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

6) การเรียงหัวข้อ หัวข้อใหญ่สุด ให้พิมพ์ชิดขอบด้านซ้าย หัวข้อย่อยเว้นห่างจากหัวข้อใหญ่ 3-5 ตัวอักษร และหัวข้อย่อยขนาดเดียวกัน ต้องพิมพ์ให้ตรงกัน เมื่อขึ้นหัวข้อใหญ่ให้เว้นระยะห่าง 1 บรรทัด

7) การใช้ตัวเลข ค่าย่อ และวงเล็บ ควรใช้ตัวเลขอารบิกทั้งหมด ใช้คำย่อที่เป็นสากลเท่านั้น (ระบุคำเต็มไว้ในครั้งแรก) การวงเล็บภาษาอังกฤษ ควรใช้ดังนี้ (Student centred learning)

บทความวิจัย ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

1) **บทคัดย่อ (Abstract)** เสนอวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัยและผลการวิจัยโดยสรุป สั้นกะทัดรัดได้ใจความ

2) **บทนำ (Introduction)** ระบุความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาในการวิจัยและระบุวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3) **วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methodology)** ระบุแบบแผนการวิจัย การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างและการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

4) **ผลการวิจัย (Results)** เสนอผลที่พบตามวัตถุประสงค์การวิจัยตามลำดับอย่างชัดเจน ควรเสนอในรูปแบบตารางหรือแผนภูมิ

5) อภิปรายผล (Discussion) เสนอเป็นความเรียง ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของผลการวิจัยกับกรอบแนวคิด และงานวิจัยที่ผ่านมา ไม่ควรอภิปรายเป็นข้อ ๆ แต่ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด

6) องค์ความรู้ใหม่ (ถ้ามี) (Originality and Body of Knowledge) ระบุองค์ความรู้ใหม่เป็นผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการวิจัย สังเคราะห์ออกมาในรูปแบบโมเดล พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างของโมเดลอย่างกระชับ เข้าใจง่าย

7) สรุป (Conclusion) / ข้อเสนอแนะ (Recommendation) ระบุข้อสรุปที่สำคัญและข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และประเด็นสำหรับการวิจัยต่อไป

8) เอกสารอ้างอิง (References) ต้องเป็นรายการอ้างอิงที่มีปรากฏในบทความเท่านั้น

บทความวิชาการ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) บทคัดย่อ (Abstract)
- 2) บทนำ (Introduction)
- 3) เนื้อเรื่อง (Content) แสดงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ
- 4) สรุป (Conclusion)
- 5) เอกสารอ้างอิง (Reference)

บทความปริทัศน์และบทวิจารณ์หนังสือ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) ชื่อเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 2) ชื่อผู้เขียนและผู้ร่วมเขียนบทความ
- 3) สถาบันภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 4) Corresponding Author's Email (อีเมลผู้ติดต่อประสานบทความ)
- 5) ข้อมูลส่วนประกอบของหนังสือที่วิจารณ์ ดังนี้
 - 5.1 ภาพปกหนังสือ
 - 5.2 แปลจากหนังสือ:
 - 5.3 ผู้เขียน:
 - 5.4 ผู้แปล:
 - 5.5 สำนักพิมพ์:
 - 5.6 ปีที่พิมพ์:
 - 5.7 จำนวนหน้า:
- 6) บทนำ (Introduction)

- 7) เนื้อเรื่อง (Content)
- 8) บทวิจารณ์
- 9) สรุป (Conclusion)
- 10) เอกสารอ้างอิง (Reference)

4. ระบบการอ้างอิงและเอกสารอ้างอิงทางวิชาการ

เอกสารที่นำมาใช้ในการอ้างอิงบทความ ควรมีที่มาจากแหล่งตีพิมพ์ที่ชัดเจน และมีความน่าเชื่อถือ สามารถสืบค้นได้ เช่น หนังสือ วารสาร หรืองานวิจัย เป็นต้น ผู้เขียนบทความจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการอ้างอิง เพื่อป้องกันความล่าช้าในการตีพิมพ์บทความ เนื่องจากบทความที่มีการอ้างอิงไม่ถูกต้อง จะไม่ได้รับการส่งต่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา จนกว่าการอ้างอิงเอกสารจะได้รับการแก้ไขให้สมบูรณ์

การอ้างอิงในเนื้อหาบทความ

รูปแบบการอ้างอิงในเนื้อเรื่องและท้ายเล่มใช้วิธีการอ้างอิงระบบนาม – ปี ตามรูปแบบของ American Psychological Association (APA) ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยใช้วงเล็บ ปิด-เปิด แล้วระบุชื่อ-นามสกุลของผู้เขียนและปีที่ตีพิมพ์ กำกับท้ายเนื้อความที่ได้อ้างอิง ตัวอย่างเช่น การปฏิวัติทางอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 (Industry 4.0) ภาครัฐและภาคอุตสาหกรรมจะต้องเตรียมพร้อมในหลาย ๆ ด้านและสิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ การเตรียมพร้อมด้านทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมใหม่และเศรษฐกิจยุคใหม่ เป็นการพัฒนาคอนสแตนต์อุตสาหกรรมอนาคต เชื่อมโยงทรัพยากรบุคคล ความรอบรู้ นวัตกรรมทางความคิด และเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นหนึ่งเดียวกับการขับเคลื่อนอุตสาหกรรม (ธนิต โสรัตน์, 2559) โดยเอกสารอ้างอิงที่ใช้ในการอ้างอิงในบทความ จะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ โดยรูปแบบของเอกสารอ้างอิง มีดังนี้

อ้างอิงจากเอกสารภาษาไทย

1) พระไตรปิฎกและอรรถกถาให้อ้างชื่อคัมภีร์ / เล่มที่/ข้อที่/เลขหน้า แล้วตามด้วยชื่อหน่วยงานผู้จัดทำ ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) พร้อมปีที่พิมพ์ ตัวอย่าง เช่น “ภิกษุทั้งหลาย รูปเวทนา สัญญา สังขาร และวิญญาณ เป็นอนัตตา ภิกษุทั้งหลาย ถ้ารูปเวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณนี้จักเป็นอัตตาแล้วไซ้รูปเวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณนี้ไม่พึงเป็นไปเพื่ออาพาธ” (วิ.ม. 4/20/27) (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539)

2) ผู้แต่งหนึ่งราย ให้อ้างชื่อ-นามสกุลผู้แต่ง แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (เกสวดี เขียวชาญ, 2557)

3) ผู้แต่งสองราย ให้อ้างอิงชื่อ-นามสกุลของผู้แต่งทั้งสองรายโดยใช้คำว่า “และ” ในการเชื่อมผู้เขียนทั้งสองแล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (นิรมัย คุ่มรักษา และอัจฉิมา ศิริพิบูลย์ผล, 2560)

4) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างอิงชื่อ-นามสกุลของผู้แต่งรายแรก แล้วเพิ่มคำว่า “และคณะ” แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (ทศพร คำผลศิริ และคณะ, 2560)

5) กรณีที่เนื้อความเป็นเรื่องเดียวกัน หรือผลการวิจัยเหมือนกัน แต่มีผู้อ้างอิงหลายคน ให้ใช้รายการอ้างอิงที่ใกล้เคียงกับปีปัจจุบันมากที่สุด (ค้นพบล่าสุด) หรือหากเป็นแนวคิดทฤษฎี ก็ควรอ้างอิงเจ้าของแนวคิดทฤษฎี หรือบุคคลผู้เป็นที่ยอมรับของวงการวิชาการส่วนใหญ่เป็นสำคัญ

อ้างอิงจากเอกสารภาษาอังกฤษ

1) ถ้ามีผู้แต่งหนึ่งราย ให้อ้างอิงนามสกุลของผู้แต่ง ตามด้วยอักษรตัวย่อของชื่อภาษาอังกฤษ ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Phathong, K., 2007)

2) ถ้ามีผู้แต่งสองราย ให้อ้างอิงนามสกุลของผู้แต่งรายแรก ตามด้วยอักษรตัวย่อของชื่อภาษาอังกฤษ ตามด้วยเครื่องหมายแอนด์ (&) คั่นกลาง ตามด้วยนามสกุลของผู้แต่งรายที่สอง และตามด้วยอักษรย่อของชื่อภาษาอังกฤษ แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Werker, J. F. & Desjardins, R. N., 2004)

3) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างอิงนามสกุลของผู้แต่งรายแรก ตามด้วยอักษรตัวย่อของชื่อภาษาอังกฤษตามด้วย et al. ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Bloom, B. S., et al.)

เอกสารอ้างอิงท้ายเล่ม

(1) พระไตรปิฎก อรรถกถา

รูปแบบ :

ผู้แต่ง. //(ปีที่พิมพ์). //ชื่อพระไตรปิฎก อรรถกถา. //สถานที่พิมพ์: /สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(2) หนังสือ

รูปแบบ :

ผู้แต่ง. //(ปีที่พิมพ์). //ชื่อหนังสือ. //(ครั้งที่พิมพ์). //สถานที่พิมพ์: /สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

เกษฎา ผาทอง. (2548). ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ : แนวคิด ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: พิสิษฐ์ ไทย ออฟเซต.

(3) บทความในหนังสือ

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ใน ชื่อบรรณาธิการ (บรรณาธิการ).// ชื่อเรื่อง/ (เลขหน้าที่อ้าง).// สถานที่พิมพ์: / สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

ชลิตา บัณฑุงศ์. (2556) ชาวและชาวนาไทยในกระแสการเปลี่ยนแปลง ใน พจนก กาญจนจันทร์ (บรรณาธิการ), คน ข้าว นา ควาย ในวัฒนธรรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (หน้า 39-68). กรุงเทพมหานคร: อัมรินทร์.

(4) บทความจากวารสาร

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ชื่อวารสาร.// ปีที่/ (ฉบับที่), / เลขหน้าแรก ที่ตีพิมพ์-เลขหน้าสุดท้ายที่ตีพิมพ์.

ตัวอย่าง :

เกษฎา ผาทอง และคณะ. (2562). พระพุทธศาสนากับการเมือง. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทรรศน์, 3(2), 16-31.

(5) บทความในสารานุกรม

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ใน ชื่อสารานุกรม, / (เล่มที่อ้าง, หน้า เลขหน้าที่อ้าง).
สถานที่พิมพ์: / สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

สนิทาอาจพันธ์. (2537). หม้อคอกควาย. ใน สารานุกรมของใช้พื้นบ้านไทยในอดีตเขต หัวเมืองฝ่ายเหนือ, (หน้า 274-275). กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้น.

(6) หนังสือพิมพ์

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (วันที่ เดือน ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ชื่อหนังสือพิมพ์, / เลขหน้า.

ตัวอย่าง :

สุชาติ เผือกสกนธ์. (9 มิถุนายน 2549). ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. ผู้จัดการรายวัน, น.13.

(7) สารนิพนธ์, วิทยานิพนธ์, ดุษฎีนิพนธ์, รายงานการวิจัย

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อวิทยานิพนธ์.// ใน/ ระดับวิทยานิพนธ์ สาขา./ ชื่อมหาวิทยาลัยที่พิมพ์.

ตัวอย่าง :

พรไทย ศิริสาธิตกิจ. (2558). การพัฒนารูปแบบการปรับตัวของชาวนาอย่างยั่งยืนในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นายมนัส ภาคภูมิ. (2540). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางชุมชน. ใน รายงานการวิจัย. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(8) สัมภาษณ์

รูปแบบ:

ชื่อผู้ที่ได้รับการสัมภาษณ์.// (วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์).// ชื่อเรื่องที่สัมภาษณ์.// (ชื่อผู้สัมภาษณ์)

ตัวอย่าง :

ไชยศิริ ลีศิริกุล. (5 พ.ย. 2562). วิธีการพัฒนาห่วงโซ่อุปทานข้าว. (พระมหาปรัชญ์ อดิเทพ, สัมภาษณ์)

(9) สื่อออนไลน์

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่เผยแพร่).// ชื่อเรื่อง.// เรียกใช้เมื่อ/ จาก แหล่งที่มาของข้อมูล (URL)

ตัวอย่าง :

ฤทัยชนก จริงจิตร. (2555). กลยุทธ์ข้าวไทยบนฐาน AEC เพื่อก้าวสู่การเป็น Trading Nation เรียกใช้เมื่อ 1 สิงหาคม 2563 จาก <http://www.tpsoc.go.th/sites/default/files/862-img.pdf>

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2561). เลื่อนข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน คำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ 593/2562 . เรียกใช้เมื่อ 15 มกราคม 2562 จาก <http://www.onab.go.th/category/news/คำสั่ง-ประกาศ/>

(10) ราชกิจจานุเบกษา

รูปแบบ:

ชื่อกฎหมาย. //(ปีที่พิมพ์). //ชื่อเรื่อง(ถ้ามี). //ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่/ตอนที่/หน้า/(วันเดือนปี).

ตัวอย่าง:

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4). (2562). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก หน้า 49 (1 พฤษภาคม 2562).

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2562). เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 129 ตอนพิเศษ 97 ง หน้า 1 (20 มิถุนายน 2555).

ตัวอย่างเอกสารอ้างอิง

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงสาธารณสุข. (2558). คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย Developmental Surveillance and Promotion Manual (DSPM) Promotion Manual (DSPM). เชียงใหม่: สยามพิมพ์นานาชาติ.

ประภัสสร ปรีเอี่ยม และธรรมนุญ รวีผ่อง. (2554). ผลการส่งเสริมพัฒนาการ กล้ามเนื้อมัดเล็ก สำหรับเด็กพัฒนาการช้าโดยพ่อแม่ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษใน จังหวัดมหาสารคาม. ใน รายงานการวิจัย. สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.

พระสุดรักษ์ วิสุทโธ และเดชชาติ ตริทรัพย์. (2561). บทบาทของผู้สูงอายุในการพัฒนาชุมชน ในตำบลทรายขาว อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม, 2(2), 8-13

พระสถาพร ปุณณนนโท (เจ้าจวนจร) และคณะ. (2562). การวิเคราะห์การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการทำงานจิตอาสา ของชุมชนวัดสระเกษ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา. วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม, 3(2), 16-31.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4). (2562). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก หน้า 49 (1 พฤษภาคม 2562).

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.(2535). พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาเตปิฎก 2500. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ. (2560). รายงานทารกน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม ได้รับการ
คัดกรองพัฒนาการ DSPMปีงบประมาณ 2560 (อินเทอร์เน็ต). เรียกใช้เมื่อ 15
มิถุนายน 2562 จาก <http://atg.hdc.moph.go.th>

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพัทลุง. (2563). ศิลปะการแห่งโนราห์. เรียกใช้เมื่อ 9 กุมภาพันธ์
2563 จาก https://www.m-culture.go.th/phatthalung/ewt_news.php?nid=508&filename=index.

Elizabet, B. (1990). Ecotourism: The Potentials and Pitfalls. Vol.1 and 2. World
Wildlife Fund. Washington, D.C.

Dunst, C. J. & Triette, C. M. (1996). Empowerment, effective helping practices
and family-Centered care. *Pediatr Nurs*, 22(2), 334-337.

5. หลักเกณฑ์การส่งต้นฉบับบทความเพื่อได้รับการตีพิมพ์

การส่งในระบบ (Online Submission) สามารถส่งเข้าระบบออนไลน์ได้เว็บไซต์
ของวารสารการพัฒนาสังคมและพลเมืองสมัยใหม่ ได้ที่

<https://so13.tci-thaijo.org/index.php/jdc/about/submissions>

เมื่อส่งเข้าระบบสำเร็จให้แจ้งข้อมูลเพิ่มเติมทาง Email : journal.jd.and.c@gmail.com

6. ขั้นตอนการนำบทความลงตีพิมพ์ลงในวารสารการพัฒนาสังคมและพลเมืองสมัยใหม่

ต้นฉบับบทความที่เสนอเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารให้อยู่ในรูปแบบของไฟล์
เอกสาร *.docx ของ Microsoft Word Version 2010 หรือมากกว่า หากต้นฉบับประกอบด้วยภาพ ตาราง หรือสมการ ให้ส่งแยกจากไฟล์เอกสาร ในรูปแบบไฟล์ภาพ สกุล
.PDF.JPG*.GIF หรือ *.bmp ความยาวของต้นฉบับต้องไม่เกิน 12 หน้า (ไม่รวมเอกสารอ้างอิง)
กองบรรณาธิการจะพิจารณาบทความเบื้องต้น เกี่ยวกับความถูกต้องของรูปแบบทั่วไป
ถ้าไม่ผ่านการพิจารณาจะส่งกลับไปแก้ไข ถ้าผ่านจะเข้าสู่การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อผล
การประเมินผ่านหรือไม่ผ่านหรือมีการแก้ไข จะแจ้งผลให้ผู้เขียนทราบ โดยการพิจารณา
บทความเพื่อลงตีพิมพ์ได้จะคำนึงถึงความหลากหลายและความเหมาะสม

7. สิทธิของบรรณาธิการ

ในกรณีที่กองบรรณาธิการหรือผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้รับเชิญให้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจ
ประเมินบทความมีความเห็นว่าควรแก้ไข กองบรรณาธิการจะส่งคืนเพื่อให้เจ้าของบทความ
แก้ไข โดยจะยึดถือข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจประเมินเป็นเกณฑ์หลัก และหรือขอ
สงวนสิทธิ์ที่จะพิจารณาไม่ตีพิมพ์ ในกรณีที่รายงานการวิจัย บทความทางวิชาการหรือบทความ
วิจัยไม่ตรงกับแนวทางของวารสารการพัฒนาสังคมและพลเมืองสมัยใหม่ หรือไม่ผ่านการ

พิจารณาของกองบรรณาธิการหรือผู้เชี่ยวชาญเมื่อบทความที่ได้รับการตีพิมพ์ผู้เขียนจะได้รับวารสารลึกลับฉบับที่นำบทความลงตีพิมพ์ พร้อมกับหนังสือรับรองการตีพิมพ์บทความในวารสารการพัฒนาสังคมและพลเมืองสมัยใหม่

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความวิจัย

[บทความวิจัยกรณีบทความภาษาไทย]

ชื่อบทความ (ไทย) XXXXXXXXXXXXXXXX (20 pt) ^{††}

ชื่อบทความ (อังกฤษ) XXXXXXXX(18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (ไทย) xxxxxxxxxxxx (14 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (อังกฤษ) xxxxxxxxxxxx (12 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ xxxxxxxxxxxx (ไทย) (14 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (อังกฤษ) xxxxxxxxxxxx (12 pt)

Corresponding Author's Email: xxxxxxxxxxxx (12 pt)

บทคัดย่อ (18 pt) (250-300 คำ)

(16 pt) วัตถุประสงค์ของการวิจัย ระเบียบวิธีของวิจัย ประชากรกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยที่พบ (เลือกนำเสนอเฉพาะผลการวิจัยที่มีความน่าสนใจมากที่สุด).....

คำสำคัญ: xxxxx, xxxxx, xxxxx (16 pt) (3-5 คำ)

Abstract (18 pt)

.....(16 pt) ให้ตรงตามบทคัดย่อภาษาไทย.....

Keywords: xxxxx, xxxxx, xxxxx (16 pt) (3-5 words)

^{††} xxx. (25xx). xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx. วารสารการพัฒนาสังคมและพลเมืองสมัยใหม่, x(x), xx-xx.

xxxx. (20xx). xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx. Journal of social development and modern citizen, x(x), xx-xx.;

บทนำ (18 pt) (ไม่ควรเกิน 4 ย่อหน้า)

...(16 pt) 1. กล่าวถึงความเป็นมาแล้วความสำคัญของปัญหา โดยกว้าง ๆ (อ้างนโยบายกฎหมาย หรือแนวคิดทฤษฎีมารองรับ).....

2. กล่าวถึงสภาพปัญหาปัจจุบันที่เกิดขึ้น (อ้างงานวิจัยหรือทฤษฎีมารองรับ).....

3. กล่าวถึงสภาพปัญหาของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา.....

4.สรุปความเป็นมาทั้งหมดชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการวิจัยและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (18 pt)

1..... (16 pt).....

2..... (16 pt).....

3..... (16 pt).....

สมมติฐานการวิจัย (18 pt) (ถ้ามี)

1..... (16 pt).....

2..... (16 pt).....

3..... (16 pt).....

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (18 pt)

1..... (16 pt).....

2..... (16 pt).....

สรุป..... (16 pt).....

วิธีดำเนินการวิจัย (18 pt)

16 pt)..... ระบุรูปแบบของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง วิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูลการ

วิเคราะห์ข้อมูล.....

.....

ผลการวิจัย (18 pt)

(16 pt)..ผลการวิจัยต้องตอบวัตถุประสงค์ทุกข้อ.....

.....

.....

ภาพที่ 1 (ชื่อภาพ) (ถ้ามี)

.....

ตารางที่ 1 (ชื่อตาราง) (ถ้ามี)

.....

อภิปรายผล (18 pt)

(16 pt)..อภิปรายผลการวิจัยที่พบตามวัตถุประสงค์ ผลการวิจัยสอดคล้องหรือไม่
สอดคล้องกับผลการวิจัยของใคร สามารถนำมาอภิปรายได้ทั้งหมด.....

.....

.....

องค์ความรู้ใหม่ (18 pt) (ถ้ามี)

(16.pt).....ระบอบองค์ความรู้อันเป็นผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการวิจัย.สังเคราะห์ออกมาในรูปแบบโมเดล.พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างของโมเดลอย่างกระชับ.เข้าใจง่าย...

.....

.....

สรุป/ข้อเสนอแนะ (18 pt)

(16.pt) สรุปผลการวิจัยทั้งหมด สั้น ๆ.กะทัดรัดได้ใจความ.....พร้อมข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....และการนำผลการวิจัยไปใช้ ร่วมถึงเสนอแนะแนวทางในการวิจัยครั้งต่อไป

.....

.....

ตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า การรักษาศีล 5 นำมาซึ่งการให้เกิดความรักและผูกพันต่อกันในหมู่สมาชิกในครอบครัว ชุมชนรู้สึกมีมั่นคง ปลอดภัยเมื่ออยู่ในครอบครัวที่รักษาศีล มั่นใจที่จะเผชิญกับเหตุการณ์ร้ายแรงที่เกิดขึ้นในชีวิต เกิดการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แบ่งปันกันในชุมชน ที่สำคัญชาวบ้านเกิดรักสามานสามัคคีกันมากขึ้น ส่วนข้อเสนอแนะในการวิจัย ประกอบด้วย 1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ประกอบด้วย 1.1 ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย ควรส่งเสริมด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักศีล 5 โดยให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมตามวิถีพุทธ ตลอดถึงการส่งเสริมหน่วยอบรมประจำตำบล (อ.ป.ต.) ให้มีการเผยแพร่ในเชิงรุกให้มากขึ้น 1.2 ข้อเสนอแนะด้านการมีส่วนร่วม ควรส่งเสริมการพัฒนาตามหลักศีล 5 โดยยึดแนวทางปฏิบัติในเชิงประจักษ์ด้านหลักเบญจศีล –เบญจธรรมตามวิถีชาวพุทธ เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการระดมความคิด สติปัญญา และกำลัง เพื่อให้เห็นแนวทางในการพัฒนาที่หลากหลาย 1.3 ข้อเสนอแนะด้านการเรียนรู้ ควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในมิติที่หลากหลาย เช่น การจัดนิทรรศการศีล 5 การมีศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตามหลักศีล 5 การจัดประกวดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา เป็นต้น 1.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสังคมวัฒนธรรม ควรให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น การแต่งกายผู้ชายเอาผ้าขาวม้าผูกเอว ผู้หญิงใส่ผ้าถุง ยิ้มง่ายทักทายไหว้วกัน เป็นต้น 1.5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้นำชุมชนนำข่าวสารต่างๆ มาประชุมชาวบ้านมีผู้นำ

ท้องถิ่นที่คอยประสานงานหรือช่วยงานผู้นำชุมชน ตัดภารกิจและจิตอาสาพัฒนาชุมชนเช่น อ.ส.ม. การเมืองการปกครองเน้นหลักประชาธิปไตยทุกคนได้แสดงความคิดเห็น ในการร่วมกันพัฒนาตนเองและส่วนรวม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป จากประเด็นที่ค้นพบจากการวิจัยที่สำคัญ ทำให้เห็นถึงผลที่เกิดขึ้นจากการขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ทั้งมาจากตัวแปรที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากประเด็นการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดถึงผลของการวิเคราะห์ข้อมูลในการลงพื้นที่เก็บข้อมูล ฉะนั้น ประเด็นที่น่าจะนำมาทำการศึกษาคือเมื่อเราทราบแล้วว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของประชาชนแล้วนั้น ทีนี้สิ่งที่น่าจะทำการศึกษาวิจัยต่อไป คือการค้นหาเทคนิค วิธีการ หรือที่เรียกว่ากลยุทธ์ (strategy) เพื่อที่จะได้นำข้อค้นพบไปใช้กับหมู่บ้าน หน่วยงานต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมและก่อให้เกิดการพัฒนาตามสโลแกนที่ว่า “มีศีล มีสุข ประองตอง สมานฉันท์ ชาวประชาอยู่เย็นเป็นสุข” สืบต่อไป

กิตติกรรมประกาศ (18 pt) (ถ้ามี) (ให้ใส่เฉพาะกรณีที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย หรือกรณีซื้อบทความมีชื่อเรื่องไม่ตรงกับงานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์)

...(16 pt)...ตัวอย่าง เช่น ขอขอบคุณทุนสนับสนุนวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2559 และข้อมูลจากโครงการวิจัยย่อย เรื่องสภาพปัญหาและความต้องการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุในบริบทภาคใต้ตอนล่าง.....

.....

.....

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16 pt)..... APA Style.....

.....

.....

ตัวอย่าง

เกษงา ผาทอง. (2564). *ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ : แนวคิด ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. ปทุมธานี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.

ประภัสสร ปรีเอี่ยม และธรรมณูญ รวีผ่อง. (2554). ผลการส่งเสริมพัฒนาการ กล้ามเนื้อมัดเล็กสำหรับเด็กพัฒนาการช้าโดยพ่อแม่ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษใน จังหวัดมหาสารคาม. ใน *รายงานการวิจัย*. สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.

- พระสุตวรรษ วิสุทโธ และเดชชาติ ตริทรัพย์. (2561). บทบาทของผู้สูงอายุในการพัฒนาชุมชน ในตำบลทรายขาว อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม*, 2(2), 8-13
- พระสถาพร ปุณณนนโท (เจ้าจวนจร) และคณะ. (2562). การวิเคราะห์การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการทำงานจิตอาสา ของชุมชนวัดสระเกษ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา. *วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม*, 3(2), 16-31.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4). (2562). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก หน้า 49 (1 พฤษภาคม 2562).
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.(2535). *พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2500*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอทอง. (2560). *รายงานทารกน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม ได้รับการคัดกรองพัฒนาการ DSPMปีงบประมาณ 2560 (อินเทอร์เน็ต)*. เรียกใช้เมื่อ 15 มิถุนายน 2562 จาก <http://atg.hdc.moph.go.th>
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพัทลุง. (2563). *ศิลปะการแห่งโนราห์*. เรียกใช้เมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2563 จาก https://www.m-culture.go.th/phatthalung/ewt_news.php?nid=508&filename=index.
- Elizabet, B. (1990). *Ecotourism: The Potentials and Pitfalls*. Vol.1 and 2. World Wildlife Fund. Washington, D.C.
- Dunst, C. J. & Triette, C. M. (1996). Empowerment, effective helping practices and family-Centered care. *Pediatr Nurs*, 22(2), 334-337.

จำนวนต้นฉบับ ควรมีความยาวอยู่ระหว่าง 8-12 หน้า
โดยนับรวมตาราง รูปภาพ แผนภูมิ และเอกสารอ้างอิง

[English Article]

Title (English)* (20 pt)

Author's name (English) XXXXXXXXXXXX (14 points)¹

Affair (English) XXXXXXXXXXXX (14 points)

Corresponding Author's Email: xxxxxxxxxxxx (12 pt)

Abstract (18 pt)

.....(16.pt).....
.....
.....

Keywords: xxxxx, xxxxx, xxxxx (16 pt) (3-5 words)

Introduction (18 pt)

.....(16.pt).....
.....
.....

Objectives (18 pt)

- 1.....(16.pt).....
- 2.....(16.pt).....
- 3.....(16.pt).....

Literature Review (18 pt)

- 1.....(16.pt).....
- 2.....(16.pt).....
- 3.....(16.pt).....

* xxx. (20xx). xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx. Journal of social development and modern citizen, x(x), xx-xx.;

Methodology (18 pt)

(16 pt).....
.....
.....

Results (18 pt)

(16 pt).....
.....
.....

Discussion (18 pt)

(16 pt).....
.....
.....

Recommendation (18 pt)

(16 pt).....
.....
.....

References (18 pt)

(16 pt).....APA Style.....
.....
.....

The number of manuscripts should be between 8-12 pages.
Including tables, pictures, charts and reference documents.

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความวิชาการ

[บทความวิชาการกรณีบทความภาษาไทย]

ชื่อบทความ (ไทย) XXXXXXXXXXXXXXX (20 pt) ^{##}

ชื่อบทความ (อังกฤษ) XXXXXXXX(18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (ไทย) xxxxxxxxxxxx (14 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (อังกฤษ) xxxxxxxxxxxx (12 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ xxxxxxxxxxxx (ไทย) (14 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (อังกฤษ) xxxxxxxxxxxx (12 pt)

Corresponding Author's Email: xxxxxxxxxxxx (12 pt)

บทคัดย่อ (18 pt) (250-300 คำ)

(16 pt).....

คำสำคัญ: xxxxx, xxxxx, xxxxx (16 pt) (3-5 คำ)

Abstract (18 pt)

...(16 pt) ให้ตรงตามบทคัดย่อภาษาไทย.....

Keywords: xxxxx, xxxxx, xxxxx (16 pt) (3-5 words)

บทนำ (18 pt) (ไม่ควรเกิน 4 ย่อหน้า)

...(16 pt) 1. ส่วนที่ 1 ความเป็นมาบริบท สภาพปัญหาของประเด็นที่ศึกษา/กรณีศึกษา/กรณีพื้นที่ ประเด็นสำคัญการเขียนบทความทางวิชาการให้มีความน่าเชื่อถือจะต้องอ้างอิงเนื้อหาในบทความที่ได้เอาแนวคิดของผู้อื่นมาเป็นส่วนประกอบของบทความ.....

^{##} xxx. (25xx). xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx. วารสารการพัฒนาสังคมและพลเมืองสมัยใหม่, x(x), xx-xx.

xxxx. (20xx). xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx. Journal of social development and modern citizen, x(x), xx-xx.;

2. ส่วนที่ 2 หลักการ แนวคิด ทฤษฎี เชิงวิชาการ แนวทางปฏิบัติ มาตรฐานการแก้ไข ปัญหาหรือการส่งเสริมพัฒนา (ใส่อ้างอิงและแนวคิดของผู้เขียนแทรกเข้าไปด้วย).....

3. ส่วนที่ 3 แรงจูงใจที่อยากจะศึกษา เหตุผลความคาดหวัง คุณค่า ประโยชน์ ที่หวังได้ จากกรนำเสนอบทความให้แนวคิด แนวทางในการไปปรับใช้ในสังคมอย่างไร.....

เนื้อหา (18 pt)

(16 pt)

ภาพที่ 1 (ชื่อภาพ) (ถ้ามี)

สรุป (18 pt)

(16 pt)

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16 pt) APA Style

ตัวอย่าง

- เกษญา ผาทอง. (2564). *ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ : แนวคิด ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. ปทุมธานี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ประภัสสร ปรีเอี่ยม และธรรมนุญ รวีผ่อง. (2554). ผลการส่งเสริมพัฒนาการ กล้ามเนื้อมัดเล็ก สำหรับเด็กพัฒนาการช้าโดยพ่อแม่ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษใน จังหวัดมหาสารคาม. ใน *รายงานการวิจัย*. สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.
- พระสุตริภักษ์ วิสุทโธ และเดชชาติ ตริทรัพย์. (2561). บทบาทของผู้สูงอายุในการพัฒนาชุมชน ในตำบลทรายขาว อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม*, 2(2), 8-13
- พระสถาพร ปุณณนนโท (เจ้าจวนจระ) และคณะ. (2562). การวิเคราะห์การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการทำงานจิตอาสา ของชุมชนวัดสระเกษ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา. *วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม*, 3(2), 16-31.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4). (2562). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก หน้า 49 (1 พฤษภาคม 2562).
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.(2535). *พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2500*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานสาธารณสุขอ่างทอง. (2560). *รายงานทารกน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม ได้รับการคัดกรองพัฒนาการ DSPMปีงบประมาณ 2560 (อินเทอร์เน็ต)*. เรียกใช้เมื่อ 15 มิถุนายน 2562 จาก <http://atg.hdc.moph.go.th>
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพัทลุง. (2563). *ศิลปะการแห่งโนราห์*. เรียกใช้เมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2563 จาก https://www.m-culture.go.th/phetthalung/ewt_news.php?nid=508&filename=index.
- Elizabet, B. (1990). *Ecotourism: The Potentials and Pitfalls*. Vol.1 and 2. World Wildlife Fund. Washington, D.C.
- Dunst, C. J. & Triette, C. M. (1996). Empowerment, effective helping practices and family-Centered care. *Pediatr Nurs*, 22(2), 334-337.

**จำนวนต้นฉบับ ควรมีความยาวอยู่ระหว่าง 8-12 หน้า
โดยนับรวมตาราง รูปภาพ แผนภูมิ และเอกสารอ้างอิง**

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความปริทัศน์และบทวิจารณ์หนังสือ

ชื่อบทความ (ไทย) XXXXXXXXXXXXXXX (20 pt)^{§§}

ชื่อบทความ (อังกฤษ) XXXXXXXX(18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (ไทย) xxxxxxxxxxxx (14 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน¹ (อังกฤษ) xxxxxxxxxxxx (12 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ xxxxxxxxxxxx (ไทย) (14 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด¹ (อังกฤษ) xxxxxxxxxxxx (12 pt)

Corresponding Author's Email: xxxxxxxxxxxx (12 pt)

(14 pt)

แปลจากหนังสือ:

ผู้เขียน:

ผู้แปล:

สำนักพิมพ์:

ปีที่พิมพ์:

จำนวนหน้า:

บทนำ (18 pt) (ไม่ควรเกิน 4 ย่อหน้า)

(16 pt) นริบท, ความเป้นมา ของหนังสือหรือประเด็นที่ศึกษา.....

^{§§} xxx. (25xx). xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx. วารสารการพัฒนาสังคมและพลเมืองสมัยใหม่, x(x), xx-xx. xxx. (20xx). xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx. Journal of social development and modern citizen, x(x), xx-xx.;

เนื้อเรื่อง (18 pt)

...(16 pt) องค์ประกอบของหนังสือหรือประเด็นที่ศึกษา บท หมวดหมู่ ลักษณะ ชนิด ประเภท วัตถุประสงค์ สาระ ประเด็น แง่คิด มุมมอง ฯลฯ.....

.....

บทวิจารณ์ (18 pt)

...(16 pt) นำเสนอหลักการ แนวคิด ผ่านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจัยที่สะท้อนมุมมองเหตุผลความคาดหวัง ผลกระทบ สาระสำคัญ ตามหลักทฤษฎีเชิงวิชาการ พร้อมเสนอแนะแนวทางเพื่อการแก้ไข การส่งเสริมและพัฒนาต่อยอด (อ้างอิงถ้ามี).....

.....

จุดเด่น.....

.....

จุดด้อย.....

.....

สรุป (18 pt)

(16 pt) สรุปภาพรวมครอบคลุมผลการศึกษาที่นำเสนอ สะท้อนคุณค่า การนำไปใช้ประโยชน์ เป็นความเรียงไม่ใส่เลขเป็นขอมาตรา ไม่เอียง ไม่นา ไม่แทรกภาพโมเดล สะท้อนคุณค่าทางวิชาการ.....

.....

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16 pt)..... APA Style.....

.....

จำนวนต้นฉบับ ควรมีความยาวอยู่ระหว่าง 8-12 หน้า
โดยนับรวมตาราง รูปภาพ แผนภูมิ และเอกสารอ้างอิง

[English Article]

Title (English)* (20 pt)

Author's name (English) XXXXXXXXXXXX (14 points)¹

Affair (English) XXXXXXXXXXXXXXXX (14 points)¹

Corresponding Author's Email: xxxxxxxxxxxx (12 pt)

Abstract (18 pt)

.....(16 pt).....
.....
.....

Keywords: xxxxx, xxxxx, xxxxx (16 pt) (3-5 words)

Introduction (18 pt)

.....(16 pt).....
.....
.....

Body of Knowledge (18 pt)

.....(16 pt).....
.....
.....

Conclusions (18 pt)

.....(16 pt).....
.....

* xxx. (20xx). xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx. Journal of social development and modern citizen, x(x), xx-xx.;

References (18 pt)

(16 pt).....APA Style.....

.....

.....

The number of manuscripts should be between 8-12 pages.
Including tables, pictures, charts and reference documents.

